

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena Din 1.50

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izda se razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Polom revizionizma

Madžarski zunanji minister Koloman Kanya de Kania je na svojem povratku iz Ženeve izjavil na Dunaju časnikarjem, da bo Madžarska tudi še po ženevski razsodbi ostala zvesta revizionizmu. Nas ta izjava gotovo ni presenetila, saj poznamo predobro svoje madžarske soseske, da bi se sploh še čemu čudili, potrebno pa je vendarle čisto trezno in objektivno presoditi, kakšni so danes in kakšni bodo v bodoče izgledi madžarskega revizionizma, ker bomo samo potem lahko ugotovili, če, kako in komu je nevaren. V tej zvezi je treba najprej pribiti, da se je madžarski aristokraciji zlasti prva leta po sklenitvi trianonske mirovne pogodbe s svojimi starimi zvezami z zapadno aristokracijo posrečilo pridobiti posebno v Angliji, pa tudi celo v Franciji, več odličnih in vplivnih zagovornikov madžarskega revizionizma. Še večjo srečo pa so imeli Madžari v fašistični Italiji, kjer je Benito Mussolini postavil revizionizem med temeljne točke svoje zunanje politike. Tako smo doživeli, da se je o potrebi revizije trianonske mirovne pogodbe na zapadu Evrope čisto veliko pisalo, a govorilo tudi v parlamentih in drugod.

Vse to ni moglo ostati brez upliva na Madžare same in njihovo notranjo in zunanjo politiko. Postali so prepričani, da se bodo dale njihove revizionistične sanje uresničiti že v do gledni bodočnosti. Pri tem so računali predvsem na revizijo, ki bi jo diktirale velesile, bodisi same, bodisi potom Društva narodov na podlagi čl. 19. statuta te ženevske mednarodne institucije. Da so v tako možnost zadovoljivje madžarskih težej verjeli tudi v Rimu, je dokazal prvotni Mussolinijev načrt za pakt štirih velesil: Italije, Nemčije, Anglije in Francije, ki je vseboval tudi precej nespretno prikrito klavzulo o reviziji mirovni pogodbe. Takratno prijateljstvo z Nemčijo je dajalo Italiji in preko nje Madžarski najboljše izgleda za uspehe, ako bi se zadeva razpravljala in odločala v okviru tega pakta. Italija in Nemčija bi bili brez pomislekov za revizijo, angleški lordi bi se dali tudi pogovoriti in tako bi ostala Francija sama v razmerju 1:3! In ker bi bila štirizveza velesil nekakšen diktatorski direktorij Evrope, bi se njena volja morala uveljaviti tudi v primeri, ako zadeva ne bi bila izvedljiva preko in mimo Društva narodov, ki bi v tem primeru postalo le instrument tega direktorija.

Toda pakt štirih je po zaslugi Francije, ki je pravočasno razumela to igro, ostal le pri parafrazah in ni bil nikoli podpisanih in ratificiran. Izgledi na tako rešitev revizionističnih težej so postali vsaj za do gledno bodočnost iluzorni in treba je bilo iskati novih potov, ki bi povzročili, da bi jabolko več ali manj padlo samo z drevesa. Ta pota so vodila do zlorabljanja takozvane hrvaške emigracije. Legije, ki so se osnovala na Madžarskem in v Italiji, so bile poslana na delo s poskušanim vdorom v Liko iz Zadra, z atentati na železnice itd. in naposled z zločinskimi dejanjem v Marseillesu. Oni, katerih instrument so bili teroristi, so bili namreč trdno prepričani, da se bo Jugoslavija zrušila sama od sebe, čim bo vdrla nekaj oboroženih »vstavev« na njeno ozemlje, še bolj pa v trenutku, ko bo pade naš voljki kralj Aleksander. Kakor pa je ostal brez vsakega rezultata napor za pakt štirih, tako je ostal tudi »vdor« v Jugoslavijo in celo marseilleski zločin. Jugoslavija se ne le ni zrušila, ampak je postala še

Italija pričjenja popuščati

Pripravljena je sprejeti manjše koncesije v Afriki in opustiti zahtevo po pariteti na morju. Težave v evropskih vprašanjih.

PARIZ, 15. decembra. Diplomatska pogajanja med Francijo in Italijo se nadaljujejo z vsemi naporji, in diplomati, ki vodijo pogajanja, dobivajo vedno nove instrukcije tako s strani Pariza, kakor s strani Rima. Položaj je sedaj tak, da so postali izgledi na sporazum v Afriki in na morju večji, kakor so bili doslej. Izgleda, da se bo Italija zadovoljila s koncesijami, ki ji jih nudi Francija v Afriki, dasi zdaleka niso take, kakor si bi jih v Rimu želeli. Prav tako so tudi izgledi za pomorski sporazum mnogo boljše. Italija opušča svojo zahtevo po pariteti s Francijo na morju. To vprašanje bi se rešilo tako, da bi veljala pariteta samo za Sredozemsko morje, dočim bi mogla imeti Francija na drugih morjih večje brodovje kakor Italija.

Večje pa so težkoče v zadevah evropske politike. Znano je, da vztraja Francija pri svojem prijateljstvu z malo antanto in zahteva od Italije, da se sporazume z Beogradom, Bukarešto in Prago, v prvi vrsti pa z Beogradom, ker mora biti konec dosedanje neprestane sovražne napetosti. V ospredju je trenutno vprašanje Avstrije. Italija je tudi v tem vprašanju že mnogo popuščila in zahteva od Francije v glavnem le to, da se zagotovi avstrijska neodvisnost. Izgleda tudi, da bi bila Italija pripravljena odreči nadaljno podporo madžarskemu revizionizmu. Vendar pa so tu težkoče še zelo velike. Ako Italija zares iskreno spremeni svoje dosedanje stališče, potem bi se mogel iz sporazuma med Parizom in Rimom roditi položaj, ki

bi bil docela drugačen, kakor dosedanj. Potem bi bili tudi večji izgledi za sporazum z Nemčijo in za resnično za gotovitev miru v Evropi.

V zvezi s temi pogajanjmi je nedvomno tudi sedanj obisk dr. Schuschnigga in Berger-Waldenegga v Budimpešti. Tako na Dunaju, kakor tudi v Budimpešti, se boje, da bi sporazum med Italijo in Francijo zmanjšal pomen Avstrije in Madžarske v evropski politiki. Obenem se boje, da bi morali Avstrija in Madžarska eventuelno plačati ta sporazum. Zaradi tega se poroča iz Budimpešte, da bo Gömbös morda že takoj po odhodu Schuschnigga in Berger-Waldenegga odpotoval z nova v Rim, da pritisne na Mussolinija, naj ne pusti Madžarske in Avstrije na cedilu.

Marseilleski proces v januarju

NI ŠE DOKONČNO DOLOČENO, ALI BO PROCES PROTI ATENTATORJEM V FRANCIJI ALI V JUGOSLAVIJI.

PARIZ, 15. decembra. Preiskava o marseilleskem atentatu se bliža zaključku. Čakajo se le še nekateri podatki iz tujine, tako da bo glavna razprava že v januarju. Aktualno je še vedno vprašanje izročitve Pavelića in Kvaternika po Italiji. Turinsko apelacijsko sodišče je izročitev sicer odklonilo, vlada pa še ni izrekla zadnje besede. Od ugodnega poteka francosko-italijanskih pogajanj se pričakuje uspeh tudi v tem oziru. Tudi Av-

strija še ni dokončno odbila zahteve po izročitvi Perčevića. Vprašanje je le, ali bo glavna razprava v Franciji ali Jugoslaviji. Po francoskih zakonih je to navaden zločin in ker so skoraj vsi obtoženci bili že prej kaznovani in contumacijski, ni izključena izročitev Jugoslaviji. Danska plesalka Maria Christiansen, o kateri so mislili, da je »lepa Slovenka«, je pa bila večraj izpuščena.

Strahote boljševiškega terorja

PROCESI KAKOR NA FRONTI. — STRAHOTNE GROŽNJE VOROŠILOVA IN AKULOVA.

LONDON, 15. decembra. Po vesteh iz Moskve se nadaljuje streljanje sovražnikov sovjetskega režima. Proces se vodi zelo na kratko. Osrednji izvršilni odbor je namreč odredil, da mora biti vsaka preiskava zaključena najkasneje v 10 dneh od trenutka aretacije; obtožnica mora biti sestavljena v 24 urah; razprava se lahko izvrši tudi brez navzočnosti obtožnih; pritožba proti sodbi ni dovoljena in se mora smrtna kazen izvršiti takoj. Te odredbe jasno dokazujejo položaj, v katerem se vodijo obravnave proti nasprotnikom Staljinovega režima. Počezaj pa pojasnjujejo tudi razni govori sovjetskih mogotcev. Tako je Vorošilov dejal te dni v svojem govoru pred vojski moskovske garnizije: »Vsi smo pripravljani umreti za Sta-

lijina. Prisegam, da bodo do začetka leta 1935. vsi Staljinovi nasprotniki v grobu«. Akulov, šef GPU je pa dejal: »Pripravljen sem uvesti tak teror, kakršnega sovražniki sovjetske unije še niso videli in ne pričakovali. Ako bo treba, bom do konca leta nastopil tako, da bo za vekomaj ostalo v spominu vsem sovražnikom republike.«

Otvoritev mostu Beograd-Zemun

BEOGRAD, 15. decembra. Danes so se dovršile zadnje priprave za lustrirno otvoritev novega ogromnega mostu čez Savo med Beogradom in Zemunom. Ta most bo prva in edina avtomobilska zveza srednje Evrope in Balkana. Slovesna otvoritev se bo

bolj jekleno edina in močna. Razprava v Ženevi je bila tako le zaključek drugega strašnega neuspeha revizionizma.

Prav ta razprava s svojim jasnim zaključkom nas je pa poučila, da Madžari revizije nikoli ne morejo doseči ne pota pakta štirih ne potom Društva narodov, še manj seveda potom kakšnega »razpada« Jugoslavije. Vsa ženevska atmosfera je bila taka, da je danes vsakemu pametnemu človeku v Evropi več ko jasno, da s te strani nikoli ne bo mogel premakniti niti en sam mejnik v Podonavju. S tem so pa le še bolj in

tudi s strani najvišjega mednarodnega foruma dokončno potrjene ponovno naglašene izjave zunanjih ministrov držav male antante: da revizija brez vojne, in to za malo antanto izgubljene vojne — nemogoča! Koloman Kanya de Kania torej lahko govori kolikor hoče o revizionizmu, brez dobljene vojne ga ne bo nikoli dočakal ne on ne katerikoli njegov naslednik! Vojne zaradi madžarskega revizionizma pa Evropa še dolgo, dolgo ne bo riskirala. Zato je in bo nadaljevanje stare revizionistične gonje naposled vedno le v škodo revizionistom samim!

izvršila pod vodstvom ministra za javna dela dr. Srkulja.

KONFERENCA V BUDIMPEŠTI. BUDIMPEŠTA, 15. decembra. Avstrijski kancelar dr. Schuschnigg in zunanji minister Berger-Waldenegg, ki sta predvčerajšnjim prispela v Budimpešto, sta tekom včerajšnjega in današnjega dneva konferiral ponovno z Gömbösem in Kanyo. Bila pa sta v avdienci tudi pri Horthyju. Na banketu, ki jima je bil prirejen, sta govorila Schuschnigg in Gömbös in ponovno naglašala neomajno prijateljstvo Avstrije in Madžarske.

ABESINIJA GRE PRED DRUŠTVO NARODOV.

LONDON, 15. decembra. »Daily Herald« poroča, da bo Abesinija predložila Društvu narodov v razpravo svoj spor z Italijo zaradi spopada pri Ualuali, ako Italija ne bo pristala na arbitražo.

SPOR GRČIJE IN ALBANIJE.

ATENE, 15. decembra. Grška vlada je poslala albanski novo protestno noto, ker so oborožene albanske tolpe napadle neko grško obmejno vas in jo oropale. Grška javnost zahteva represalije, ako Albanija ne bo dala zaščitenja.

PLEBISCI V POSAARJU.

SAARBRÜCKEN, 15. decembra. Za plebiscit 11. januarja pride v Posaarje glasovanju 48.000 upravičencev iz Nemčije, 5.000 iz Francije, 900 iz Severne Amerike, 200 iz Južne Amerike, 360 iz Luksenburške in 280 iz Nizozemske.

ITALIJANSKE ČETE V POSAARJU.

RIM, 15. decembra. Po sklepu sveta Društva narodov pošlje Italija v Posaarje 2 bataljona bersaljerjev in 1 bataljon karabinjerjev. Poveljstvo je prevzel brigadni general Visconti Brasca, ki je že prispel v Saarbrücken.

Zavora na avtomobilu,

ki cvili je zelo neprijetna. Ali ni Vaš kašel? tudi neprijeten.

Jejte **Bronhi** bonbone pa ne boste kašljali.

Kašelji manjši ali večji

Bronhi uspešno spreči.

PROIZVOD „UNION“ ZAGREB

Dnevne vesti

TRAFIKANTOM IN KOLPORTER-JEM! Zaradi večjega obsega stane današnja številka »Večernika« 1.50 Din.

DRUŠTVOM V MESTU IN NA DEŽELI! Odkar je uveden davek na oglase, ne more noben list več brezplačno objavljati nobenih naznanil o raznih društvenih prireditvah, veselicah itd. Zaradi tega so take notice plačljive. To smo povedali že ponovno, a še vedno prejemamo iz mesta in z dežele vsak dan prošnje za objavo obvestil o raznih društvenih prireditvah, veselicah, igrah itd., ki jih seveda ne moremo objaviti, ker ne vemo, ali jih bodo naročniki plačali ali ne. Mimo tega ima uprava za izterjevanjem plačil za take notice skoraj vedno velike sitnosti in več stroškov kakor znaša račun. Zato opozarjamo ponovno, naj se vse take objave pošiljajo upravi, ne uredništvu in naj se, kadar je le mogoče, plačajo takoj pri izročitvi.

Dva nova advokata. Odvetniška pripravnikinja gg. dr. Danilo Štefanovič iz Maribora in dr. Zdenko Senkovič od Sv. Lenarta v Slov. goricah sta napravila pri apelacijskem sodišču v Ljubljani odvetniški izpit s prav dobrim uspehom. Mladima odvetnikoma naše iskrene čestitke.

Nov inženjer pri mestnem gradbenem uradu. Razpisano mesto gradbenega inženjerja pri mariborskem mestnem gradbenem uradu je bilo na sinočni seji podeljeno inž. Borotu Maistru, sinu pokojnega generala Rudolfa Maistra.

Novi mariborski občani. Pristojnost pri mariborski mestni občini so dobili: dr. Miloš Vauhnik, Franc Lanko, Josip Ferenc, Blaž Germ, Anton Hlebiš, Avgust Ketiš, Roza Kovačičeva, Karol Peterlič, Regina Plavčakova, Franc Rozman, Ivan Senk, Alojzij Trofenik in Maks Udovič.

Napredovanje v učiteljski službi. V višjo položajno skupino sta napredovali učiteljica Franja Šušteršičeva v Radmožancih in Hedvika Ritonjeva v Podovju pri Račah.

V nedeljo 16. XII. pri Renčelju Stilmundski župan
d r a m a
Začetek točno ob 19. (7.) uri **SOKOL POBREŽJE**

Napredovanja v magistratni službi. Na sinočni tajni seji je mestni svet mariborski ugodno rešil prošnje nekaterih magistratnih uslužbencev za napredovanje: Po pragmatiki so napredovali v višjo skupino: načelnik socialno-političnega urada Anton Brandner, vodovodni mojster Czerny in magistratni uradniki in uradnice: Olga Čerčerjeva, Pija Golčeva, Josip Habjanič, Božidar Kolar, Simon Kos, Karmela Kotnikova, Karl Novšak, Konrad Pukl, Tomo Smodiš, Ana Trstenjakova, Franjo Weisensteiner, France Vizovišek in Matija Zorec. Po pragmatiki sta napredovala v višjo skupino tudi ravnatelj mestne klavnice dr. Maks Rojko in mestni geometer Anton Vončina.

Ruski general Djenikin v Ljubljani. Včeraj je prispel v Ljubljano znani ruski general Djenikin. Številni ruski emigranti so mu priredili lep sprejem. Zvečer pa je predaval v dvorani hotela »Tivoli« o mednarodnem položaju in o Rusiji. General Djenikin je prepustil leta 1920. svojo vojsko generalu Vranglu in se nastanil v Belgiji, kjer se je posvetil znanstvenemu in književnemu delu. Uveljavil se je zlasti kot vojni pisatelj in so njegova dela doživela veliko priznanje.

Princ Jurij angleški, vojvoda Kentski in njegova žena Marina, vojvodinja Kentska, sta ob priliki njune poroke 29. nov. t. na čestitke tukajšnjega »Angleškega krožka« sporočila tole: »Njuni Visočanstvi vojvoda in vojvodinja Kentska sta mi poverila nalogo, da Vam sporočim za hvalo za Vaše čestitke, ki jih Visočanstvi visoko cenita. Vojvoda in vojvodinja Kentska želita, da sporočite Njuno prisrčno zahvalo tudi vsem članom Vašega društva. — Dvorni maršal.«

Obrtno gibanje. Na včerajšnji seji mestnega sveta so bile ugodno rešene nekatero prošnje za premestitev obrtni in za dovolilo obrtni, med njimi prošnja Henrika Lakoše za premestitev gostilne iz Vetrinjske ulice na Glavni trg, Ane Rizma-

nove za premestitev gostilne s Tvorniške ceste na Glavni trg, Jurija Zidanška za premestitev trgovine z Ruške na Koroško cesto, dovolilo za obrt pa je bilo podeljeno: Mariji Kmetčevi za gostilno na Tvorniški cesti, Mateju Miletu za gostilno v Cvetlični ulici, Josipu Povodniku za hotel in restavracijo v Jurčičevi ulici, Pavlu Ulblovi za bufet v Rajčevi ulici ter Antonu Potočniku za obrt izvoška.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju, trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopjenosti, ljudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti, povzročeni naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izprazni črevesja in osvoboditev od občutkov tesnobe.

Nimamo namena ne odgovarjati in ne polemizirati niti s tednikom »Borbo« še manj z železniškim zvičnikom g. Stanikom Tuškom, ki si je prizadeval v 49. številki »Borbe« pod naslovom »Druga plat zvona« prikazati predzadnje sodniško razpravo zoper najožje Tumpejeve pristaše v baje objektivni luči. Ugotoviti hočemo samo dejstvo, da je g. Tušek tudi bil med tistimi bivšimi člani mariborske podružnice UJNŽB, ki so hoteli izključiti podnačelnika železniških delavnic g. inž. Grudna in pet tovarišev iz železniške nacionalne organizacije in da je imenovani g. Tušek storjeno krivico skesano priznal in poslal upravnemu odboru mariborske podružnice UJNŽB že 3. julija t. l. lastnoročno pisano in lastnoročno podpisano sledečo preklicno izjavo: »Po vsestranskem premisleku in v interesu zadovoljive rešitve mučne za dve v organizaciji sem sklenil, da preklicujem svoj podpis, katerega sem podal na znani polji za izključitev šestih tovarišev, ker se strinjam s citiranimi sedmimi točkami. Da nisem storil tega že včeraj, je kriva moja že prirojena trma. S tovariškim pozdravom, Tušek Staniko«. Za čitatelje »Borbe« naj ta »tuš« gospoda Tuška popolnoma zadostuje.

Mestni proračun za leto 1935/36, in sicer proračun mestnega zaklada, regulacijskega sklada, zaklada ustanov in zaklada mestnih podjetij je izgotovljen. V smislu § 117 zakona o mestnih občinah se to javno razglašča z dostavkom, da ima vsak član mesta, kakor tudi vsaka oseba ki plačuje v mestu neposredni davek, pravico staviti k proračunu svoje pripombe. Proračun je razporejen na vpogled občinstvu v času od vstevši 17. decembra 1934 do vstevši 21. decembra 1934 v mestnem knjigovodstvu med uradniki urami. V istem roku se morajo tudi tagati pisne pripombe k proračunu.

Napredek. Postaja za socialno skrb rekonvalescentnih delavcev v Mariboru živahno razvija svoje človekoljubno delo. Izvedeli smo, da pristopajo k ustarevi številni delodajalci s svojimi uslužbenci, med njimi tudi večja industrijska podjetja, v kolikor že niso bila od početka včlanjena. Kakor smo doznali, je napredek te res potrebne institucije zasiguran s tem, da so skrbstveni prispevki določeni tako skromno, da ne preobremenjujejo in ne odvrtaajo prizadetih od ustanove. Samo 50 par na mesec prispeva uslužbenec, gospodar pa n dinar od zaposlene osebe. S temi dohodki podpira postaja rekonvalescentne delavce in samo one bolnike, ki izčrpajo pri ekspozituri OUZD, »Merkurju« ali Trgovski bolniški blagajni v Mariboru vse zakonite davkatve, to je 26 ozir. 52-tedensko podporno dobo. Take neozdravljene osebe brez sredstev preidejo avtomatično v breme postaje, ki jih podpira izključno z

dajatvami v naravi. Opozarjamo industrijska, obrtna in trgovska podjetja na to institucijo, kateri želimo na iskreno zasnovanem socialnem področju mnogo uspeha.

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku boleznih porajajoče se zapeke ponehajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, katere se vsak bolnik tako boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

DANES TELOVADNA AKADEMIJA SOKOLA STUDENCI

Trgovine na dan 17. decembra bodo odprte ves dan, kakor vsak drug delavnik, zato pa morajo biti jutri v nedeljo 16. t. m. ves dan zaprte.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Siračkova lekarna »Pri angelu varhu« na Alek sandrovi cesti.

Novi kolkci. Z novim letom bodo prišle v promet nove taksne marke po 2, 3, 5, 20, 100 in 250 Din. Kolkci po 2, 3 in 5 Din bodo enaki dosedanjim, le cena bo označena v latinici. Kolkci po 20, 100 in 250 Din pa bodo imeli četverooglati obliko in bodo merili s perforacijo vred 29 krat 40 mm. Tudi barve teh kolkov bodo drugače kombinirane.

Nov pravilnik za izvajanje javnih del. Na osnovi nove uredbe o izvajanju javnih del, je minister za zgradbe sporazumno z ministrom za socialno politiko ter po odobritvi ministrskega sveta izdal nov pravilnik za izvajanje javnih del, ki je bil objavljen v »Službenih novinah« 4. tm.

V mesecu novembru izdane in izbrisane obrtne pravice: Krajnc Rudolf, mesar, Betnavska c. 31; Berkič Dora, krojačica ženskih oblek, Korošičeva ul. 2; Ragg Karol, trgovina z mešanim blagom na drobno, Gosposka ul. 3; Horvat Ivan, čevljar, Prešernova ul. 1; Sprager Alojz, trgovina z elektrotehničnim materialom, Vetrinjska ul. 14; Ločnik Marija, trg. z mešanim blagom na drobno, Meljska c. 24; Pirc Gregor, brivec in frizer, Tyrševa ul. 9; Neubauer Franc, čevljar, Sodna ul. 2; Stanjko Franc, krojač, Tržaška c. 1; Pavel Kunstek in drug, d. z o. z., tovarniško izdelovanje ovratnikov in perila, Tržaška c. 8.

V mesecu novembru izbrisane obrtne pravice. Veršič Franc, mesar in prekajevalec, Betnavska c. 31; Franca Korman nasl. Fric Josip, Karol Ragg in drug, trgovina z mešanim blagom na drobno, Gosposka ul. 3; Zorčič Marija, buffet, Pobrežka c. 2; Banovšek Leopold, trg. s sadjem in deželimi pridelki na debelo, Ipavčeva ul. 55; Tvrđka »Bata« d. d. čevljarška obrt, Aleksandrova c. 7; Združene tvornice perila Ambrožič & Saboty, d. z o. z., izdelovanje perila na tovarniški način, Gregorčičeva ul. 14; Hohnjec Mihael, trg. z mesnimi izdelki, kruhom in delicatesami, Meljska c. 26; Tvrđka Močivnik & Ogrisek, trg. z manufakturo na debelo, Rotovski trg 6; Toroš Anton, carinski posrednik, Meljska c. 16; Turnšek Ema, hranjarija, Mlinska ul. 37; Drexler Rudolf, tapetnik, Ruška c. 3; Cutič Marko, kotlar, Slovenska ul. 18.

Zaposlenost v novembru. Iz statistike, ki jo je sestavil okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je razvidno, da je bilo v novembru povprečno zavarovanih 81.526 delavcev in nameščencev napram 82.831 v oktobru, 82.995 v sept. in 83.059 v avgustu, ko smo dosegli sezonski maksimum. V primeri z lanskim novembrom je bilo letos v novembru število zavarovanih članov za 3.649 večje, napram predlanskemu novembru pa znaša povečanje 4.138 članov. Letni diferencial, ki je prejšnje mesece znašal 4.000, je v novembru nazadoval, proti koncu mesca pa padel izpod 3.000, vendar je pričakovati, da se bo pričel v prvih dneh decembra zopet dvigati.

Slovenski stenografi se organizirajo. Te dni je bil v Ljubljani po daljših pripravah ustanovni občni zbor organizacije slovenskih stenografov. V društvu se je

takoj vpisalo 85 članov iz vse banovine. Na dnevnem redu občnega zbora je bilo tudi predavanje o zgodovinskem razvoju stenografije. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika organizacije slovenskih stenografov prof. dr. Svetel. Sprejeta je bila nadalje resolucija, v kateri zahtevajo stenografi, naj bi se uvedla na srednjih šolah stenografija kot obvezni predmet in naj bi se je ne smatralo več kot češčino. Novo ustanovljena organizacija slovenskih stenografov bo navezala tesne stike z ostalimi sorodnimi organizacijami v državi.

Poštno-hranilnični promet v novembru. Pri Poštni hranilnici se je v novembru število vlagateljev povečalo od 307.715 do 310.327. Oberjem so vloge narasle za 400.000 Din. V čekovnem prometu je število naraslo za 89. Promet se je od oktobra na november povečal od 5.621,9 na 6.011 milijonov dinarjev. Vloge na poštne čekovnih računih pa so ponovno narasle, in sicer od 1.036,04 milijona na 1.133,0 milijona dinarjev.

Interesente za slike in kipe

ki so razstavljeni na razstavi »Brazde« v veliki kazinski dvorani od 9. do 23. decembra opozarjamo, da jih dobe tudi na obročno odplačevanje! Izkoristite to priliko za Božič! V vsako slovensko hišo slovenski original! 5141

Iz mestne organizacije JNS za V. mestni okraj. Mestna organizacija JNS za V. mestni okraj bo imela v ponedeljek 17. t. m. ob 20. uri v društveni sobi redno odborovo sejo, katere naj se udeleže vsi člani. Pridite točno!

Lutkovno gledališče Sokola Maribor Matica v Narodnem domu igra v nedeljo 16. t. m. ob 15. uri pravljico igrvo v treh dejanjih »Gašperček čarovnik«.

Mojstrska izpitna predavanja za rokodelske pomočnike in mojstre so se po 14-dnevem trajanju včeraj v petek zvečer zaključila. Predavanja so obsegala obrtni zakon, zakon o zaščiti delavcev, zakon o zavarovanju delavcev davčni zakon, aritmetiko in geometrijo, temeljne pojme knjigovodstva in kalkulacije, poštuhranilni promet, poštne brzojavne in telefonske pristojbine, nauk o menicah in spisje. Predavanja so se vršila pod firmo zborničnega Zavoda za pospeševanje obrte, predaval pa je obrtnozadružni nadzornik g. Založnik. Tečaj se je pričel pred 23. končal pred 41 udeleženci in udeleženkami, kar je za potrebnost in priljubljenost teh predavanj značilno. — Obrtni knjigovodski tečaj, ki ga priredi isti zavod se otvori v torek 18. t. m. zvečer ob 8. uri. Vsi, ki so se že prijavili ali se hočejo še pri otvoritvi prijaviti, naj se zberejo ob označenem času v pritrilju deške meščanske šole v Krekovi ulici (poslopje realne gimnazije). — Mizarski risarski tečaj se še ne more otvoriti, ker še ni zadostno število prilašencev. Ker je pouk v strokovnem risanju za mizarje prav posebne važnosti bi bilo obžalovati, ako bi ta tečaj zaradi premalega zanimanja moral izostati.

Prvo izvajanje Mirkove skladbe »Domovini«, na koncertu Glasbene Matice v Mariboru 17. t. m. bo nad vse zanimivo. Pesmi Griše Koritnika »Domovini« je bila pred nekaj leti priznana od ministrstva prosvete prva nagrada, in to po vsej pravici. Pesnik je tu opustil stari način izražanja domovinskih pesmi, ki so bile prevečkrat ali prebodbene ali presolzavne. Tako je Koritnikovo besedilo »Domovini« nekaj nenavadnega v izražanju domovinskih čustev, pravo stvarno navdušenje in poveličanje domovine. Te klene pesnikove besede je naš priznani kompozist prof. Vasilij Mirk preli s poudarkom v krepke skladne melodije in nam ustvaril mogočno, svečano priložnostno skladbo. Nič več in nič manj ni hotel s to svojo kompozicijo, ki je nastala leta 1928 in se bo na spominskem koncertu Glasbene Matice izvajala prvič v Mariboru. Kakor ni v besedilu nikake konvencionalnosti, tako je tudi v skladbi ne najdemo. Tudi Mirk je v »Domovini« krenil od starega načina komponiranja domovinskih pesmi, vendar ni premoderen. Skratka, podčrtal je močna mesta globoko občutenih pesnikovih stihov in nam sestavil v muziki nov izrazen način za domovinska čustva, kakršnega doslej nismo imeli. Zanimanje, ki vlada za izvajanje tega dela, je zato upravičeno veliko

Za dobrodelno prireditve PRK v pridruštva za podporo revnih učencev v Mariboru, ki bo to nedeljo popoldne ob 3. uri v »Unionu«, se dobijo vstopnice že v nedeljo dopoldne od 11. do 12. in popoldne od 2. ure naprej pri blagajni pred Unionsko dvorano. Naprosimo cenjeno občinstvo, da si jih oskrbi prej zaradi točnega začetka. Iskreno vabimo na slavnost, ki bo trajala poldruge ure. Odbor.

Lepa knjiga, najlepše božično darilo!
Knjižarna Tiskovne zadruga, Maribor, Aleksandrova c. 13.

OPOZARJAMO CENJENO OBČINSTVO, da so vstopnice za koncert Glasbene Matice v prodaji samo v trgovinah ge. Zlate Brišnikove in g. Höflerja. Prosimo, naj si jih vsakdo preskrbi že vnaprej, da bo mogoče pravočasno zasedeti prostore, ker se začne izvajanje točno ob 20. uri.

Vino 8 Din liter, dobro bizeljsko, toči od danes in se priporoča Jožef Kliček, restavracija »Trije ribniki«.

Danes večer v Grajski kleti koncert Miki-miška-jazz.

Našim gospodinjam za Božič. Prazniki so pred durmi. Vsaka gospodinja hoče pripraviti svoji rodbini nekaj za pribojšek. Vse vrste peciva in potic pa imajo svoj poseben okus, če so pripravljene z dr. Oetkerjevimi pecilnim praškom, ki je priznan kot najboljši in našim gospodinjam najpriljubljenejši. Izdelki dr. Oetkerja so se že pred vojno razpečevali pri nas, po vojni pa se je ustanovilo v Mariboru lastno podjetje, ki razpošilja svoje izdelke po vsej državi. Vsaka skrbna in varčna gospodinja bo pekla za Božič z Oetkerjevimi pecilnim praškom, sladila bo sladkosti z Oetkerjevimi vanilijevim sladkorjem, Oetkerjevi različni pudingi in šarilji pa so nenadomestljivi.

Vsem onim, ki potujejo v Nemčijo. Za potovanje v Nemčijo veljajo sledeče olajšave: 1. Državne železice v Nemčiji dovoljujejo vsem tujim potnikom in tudi nemškimi državljanom, ki stalno bivajo v tujini, 60% popust na železnicah v času: od 21. decembra 1934 do 17. marca 1935, od 13. aprila do 29. aprila 1935 in od 1. junija do 31. oktobra 1935, pod pogojem 7-dnevne bivanja v Nemčiji ter pod pogojem, da potnik kupi pri tujem potovalnem biroju vozno karto za tja in nazaj. 2. Vsi tujci in tudi nemški podaniki, ki stalno bivajo v tujini, si lahko nabavijo pri »Putniku« takozvane reg. marke po tečaju 14 Din v obliki čekov za potovanje. Takšni čeki se bodo izstavliali do najvišjega iznosa 300 RM za osebo. Preko te kvote je pa tudi dovoljeno vzeti na potovanje v Nemčijo efektivne marke v protivrednosti 5.000 Din. Registrirane marke so v Nemčiji kakor ostale marke, uporabljive za vse izdatke, ki so v zvezi s potovanjem, in sicer 50 RM na dan. Pogoj za nabavo omenjenih mark je nabava vozne karte pri »Putniku«. Vsa podrobnejša pojasnila o navedenih olaj-

šavah, kakor tudi vse podrobnosti glede potovanja v Nemčijo ter glede nabave regist. mark in pa preko teh tudi efektivnih mark, pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35. Tel. 21-22 in pri ekspozituri »Putnika« v Celju, Krekov trg, tel. 119.

Smučarje opozarjamo na izlet v Mallnitz, ki ga priredi avstrijski turistični biro v Beogradu s sodelovanjem Jugoslovanskega Turing kluba v Beogradu, na podlagi reciprocitete. Odhod iz Maribora 7. januarja. Vožnja in vsa oskrba za 14 dni 1330 dinarjev, za osem dni 934 dinarjev. Prijave sprejema »Putnik«, Maribor, Aleksandrova 35. Tel. 21-22 in »Putnik«, Celje, Krekov trg, tel. 1-19.

III. redni občni zbor »Pohorske železnice« registrirane zadruge z omejeno zavezo v Mariboru, bo v Mariboru dne 27. decembra 1934 ob pol 20. uri (ob pol osmih zvečer) v restavraciji »Novi svet« v Jurčičevi ulici. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem rednem občnem zboru; 2. čitanje revizijskega poročila; 3. poročilo načelstva, a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika; 4. poročilo nadzorstva; 5. odobritev računskega zaključka za leto 1933; 6. dopolnilne volitve načelstva in nadzorstva; 7. sprememba pravil (razveljavljenje dosedanjih in uveljavljenje novih pravil); 8. predlogi in navsveti; 9. slučajnosti. Glasom § 29, zadržanih pravil sklepa občni zbor veljavno, če je zastopan 10-ti del združnih glasov. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Glasom § 28, združnih pravil se s pooblastili ne glasuje. Načelstvo.

Parastos za blagopokojnim kraljem bo v ponedeljek 17. t. m. v pravoslavni kapehi v Melju ob 9.30 uri, na kar opozarjamo vse vernike pravoslavne cerkve.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 16. t. m. 7.30: Bolezni molznih krav, predava dr. Kocjan; 8: slovenske narodne na ploščah; 8.30: poročila; 8.40: komorna glasba, radio-orkester; 9: versko predavanje; 9.15: prenos iz trnovske cerkve; 9.45: cerkveni zbori na ploščah; 10: O inspekciji dela; 10.20: operni zbori na ploščah; 10.40: radio-orkester; 11.40: mladinska ura; 12: čas, radio-orkester; 16: »Rokovnjaki«; 19.30: nacionalna ura; 20: čas, jedilni list, program za ponedeljek; 20.10: vojaška godba; 22: čas, poročila; 22.15: radio-orkester. — Spored za ponedeljek 17. t. m. 9: kraljev dan; 12.15: ruski odmevi; 12.50: poročila; 13: čas, operne arije na ploščah; 18: pri potapljačih; 18.20: slovenska glasba na ploščah; 18.40: slovensčina; 19.10: »Ob Zili in Dravi« na ploščah; 19.30: nacionalna ura; 20: pravna ura; 20.20: čas, jedilni list, program za torek; 20.30: prenos opere iz Beograda, v odmoru čas in poročila.

Ker je pretepal sina. Danes je sedel na zatožni klopi 36-letni posestnik Rok Korošec od Sv. Ane v Slov. goricah. Obtožnica navaja: Rok Korošec je oče petletnega nezakonskega sina Andreja Planiška. Dokler je bil Andrejček pri svoji materi, se mu je dobro godilo, ko se je pa letos mati preselila k obtožencu in pričela z njim živeti v skupnem gospodinjstvu, so za Andrejčka nastopili težki dnevi. Korošec ga je večkrat pretepal tako hudo, da so se na otrokovem trupcu vtisnili znaki udarcev. Posebno hudo je bilo za Andrejčka 15. avgusta t. l. Korošec je vzel bičevnik v roke in ubogega otroka tako premlatil, da so Andrejčku ostale po vsem telesu krvave podplutbe. Orožniki so Korošca prijavili sodišču. Obtoženec priznava dejanje, pravi pa, da je otroka pretepal, ker ni ubogal. Obtoženi Rok Korošec je bil obsojen na tri mesece strogega zapore, nepogojno. Razpravo je vodil ss. Lenart, obtožbo je zastopal dr. Dev. Obsojenca je zagovarjal dr. Reisman.

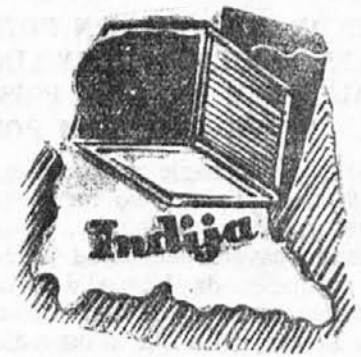
Smrtonosni strel. 17-letni, še mladoletni posestnikov sin iz Prevalj, je šel 28. avgusta okrog 21. na takozvano Kraljevo polje pri Prevaljah pazit, da ne bi ljudje kradli krompirja. Pri sebi je imel očetovo puško. Na polju je zaslišal neko šumenje. Opazil je, kako sta Jožef Praznik in njegova žena kradla krompir. Sprožil je puško za bežečim Praznikom, strel je zadel Praznikovo ženo Frančiško ki je nekaj minut nato umrla. Danes se je obtoženi mladoletnik zagovarjal pred sodiščem. Zatrjuje, da sploh ni nameraval streljati, da se je bal, da bi ga mogli nenadoma napasti, in da se mu je puška sprožila v naglici, ker se je bil ustrašil.

Obtoženec je bil obsojen na štiri mesece zapore, pogojno dve leti.

Prsti so ga izdali. Poročali smo že o drznem vlamu, ki je bil izvršen v noči na pretekli četrtek v Kovačevo trgovino na Frankopanovi cesti, odkoder so neznan vlomilci na zagoneten način odnesli 2600 Din denarja in raznega manufakturnega in specerijskega blaga v vrednosti okrog 10.000 Din. Z izredno bogatim plenom so tisto noč izginili brez sledu. Policijski daktiloskop pa je natančno pregledal vse predmete in našel na nekaterih dobro ohranjene prstne odtise. Po njih je spoznal nekega 22-letnega brezposelnega delavca Andrijo Š., ki ima na vesti že več grehov. Policija je vlomilca Andrijo kmalu izsledila. Pri zaslišanju trdovratno zanika vsako krivdo, vendar mu to ne bo nič pomagalo, ker je njegova krivda na podlagi prstnih odtisov dokazana.

Neužitne klobase. Včeraj popoldne sta si pripravili za kosilo železničarjeva žena Ljuba Obraničeva in njena 5-letna hčerka, stanujoči na Komenskega trgu krvavice za kosilo. Po obedu pa jima je postalo kmalu tako slabo, da so morali poklicani reševalci obe prepeljati v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da so

Mein-čaj

neposredni uvoz

bile klobase neužitne in sta se zastrupili. Izprali so obema želodce in ju tako rešili najhujšega.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal termometer 11. stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 8. stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 14 stopinjah 726,5, reduciran na ničlo pa 724,8; relativna vlaga 85; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved napoveduje poslabšanje vremena in upajmo skoraj tudi sneg.

Narodno gledališče REPERTOAR.

Sobota, 15. decembra ob 20. uri: »Zaljujoč ostali.« Red A.

Nedelja, 16. decembra ob 20. uri: »Carjevič.« Red D.

Ponedeljek, 17. decembra: Zaprto.
Torek, 18. decembra ob 20. uri: »Gugalnica.« Red B.

V nedeljo zvečer ponove Leharjevo opereto »Carjevič.« Ta opereta je znana po svojih lepih melodijah in so nekatere njene pevske točke že kar popularne. Predstava je za red D. Če kdo, izmed p. t. abonentov reda D te predstave v nedeljo zvečer ne želi, naj to javi gled. blagajni, ki mu bo »Carjevič« nadoknadila pozneje.

Izvrstna veseloigra je »Gugalnica«, delo češke igralkice in pisateljice Olge Scheimplugove. Pri vseh njenih dosedanjih uprizoritvah je bilo izredno mnogo zabave in so posamezne prizore spremljale salve smeha. »Gugalnica« ponove v torek, 18. t. m. za red B.

»Slager« letošnje glasbene sezone bo nedvomno Stolzova opereta »Izgubljeni valček«, ki bo njena premiera še pred Božičem. Ta opereta je žela povsod največji uspeh, kar gre pred vsem na rovaš njene ognjevitve muzike in njenega živahnega in pestrega dejanja, ki je razen tega še prav zabavno.

Valentin Kataiev:

Zgledna komuna

Težko sem vzdihnil:
»Da, da, tako je, brat Saša. V komuniste se je vsesal malomeščanski element. Kanarčki, plenice, rezanci, golobčki in jagodna omaka, z eno besedo... Take stvari se gode...«

»Ne govori! Poznam jih mnogo, ki... z eno besedo, pojdiva. Pokažem ti divje-za človeka: Probkin, komunista, natančneje — kandidata, nedavno so ga postavili za kandidata. Pa zakaj? Zato, ker je znal kljub vsemu ohraniti vse komunistične čistosti. Ne moreš si predstavljati — on živi popolnoma po načelih devetnajstega leta, kristalna duša... Z eno besedo, pojdiva...«

Lakaj nama je odprl vrata.

»Ali je sodrug Probkin, tajnik komune, »Oktobrska revolucija« doma?«

»Da, v svoji biblioteki, čitalnici je. Kora smem javiti?«

»Recite, bratec, da je prišla ekskurzija, ki si želi ogledati komuno.«

»Razumem!«

Začuden sem odprl usta. Saša pa me je uscipnila v komolec.

»Molči, bedak, čudil se boš lahko še potem!«

Odšla sva po marmornatih stopnicah navzgor. Na težkih hrastovih vratih je bila pribita medena tablica: »Nikolaj Niko-

lajevič Probkin, direktor trusta »Rdečakasti Chic«. Malo niže je bila pritrjena druga tablica z napisom: »Zgledna komuna z imenom »Oktobrske revolucije«, in »Neprijavljenim je vstop prepovedan!«

Vrata so se odprla in pred nama je stal čudoviti Probkin. Na sebi je imel zamazan jopič z odpetim ovratnikom, pod katerim sva opazila svileni srajco in prostagasto kravato.

»Glej,« je dejal Saša, »to je znameniti Probkin.«

Probkin je skromno povesil oči.

»Torej že znameniti! Kaj sem prav za prav? Nič! Živim komunalno, kolektivno na podlagi točnega obračuna in kooperacije. Ničesar zasebnega, vse skupno, popolnoma enostavno. Prepričajte se, prosim. Na primer skupna prehrana, prosim, gospoda...«

Na vratih jedilnice se je svetil napis: »Skupna obednica.«

Težka hrastova miza, pogrnjena s finim prtom je bila okusno pripravljena za štiri osebe. Po stenah so viseli lesenl zaici in sadovi opremljeni z gesli: »Skupna prehrana, jamstvo komunizma!« in »Kdor ne dela, naj ne jé!«

V kotu je na marmornati mizi stal blesteč samovar z napisom: »Ne pijte mladne vode!«

Probkin je zadovoljno snel nanosnik in naju peljal dalje.

»Prosim, klub z imenom »Oktobrske revolucije«, prepričajte se. Pianino. Po-

glejte napis: »Muzikalna sekcija.« Potem mala marksistična biblioteka. Stanjnkovič, Meterlink, Mamin-Sibirjak, Nadson in drugi. Vse izključno le iz Marksove izložbe. Akvarij z zlatimi ribicami. »Zoologična sekcija.« Na mizi časniki, he, he! Vsekakor se spodobi. Tu najdejo člani komune v prostem času prijetno in koristno razvedrilo.

»To je divno!« je vzkliknil Saša. Probkin se je skromno nasmehnil.

»Prosim dalje. Dečji dom. Vidite: otroci. Lahko rečem, cvetje življenja. Ta tu je starejši — Kolja, a ta manjši je — Vanjuša. Kolja, pozdravi strica, vsi so podobni svojemu očetu. Prav premišljuje, ali bi ne prekrstil starejšega v Krokodila, mlajšega pa v Sekretarja. Otroci so v dobri oskrbi, dobivajo čisto perilo in dobro hrano. Dečji dom upravlja moja žena. Simočka, pojdi sem! Izletniki so prišli! Vse dela sama, tudi dojilja je, he, he. Sicer pa, kaj bi. Komuna je majhna in sama zase ne bo posebno povečala državnega prebivalstva.«

Šli smo dalje.

»Glejte, prosim! Med drugim posvečam posebno pažnjo tudi svoji komunalni kuhinji. Tajnik prehranjevalne celice je tudi tu. Zdravstvuj, Štefan!«

Manument. kuhar v belem predpasniku in z visokim kuhinjskim pokrivalom se je sodrugu Probkinu spoštljivo priklonil.

»Kaj bo danes za kosilo, bratec?«
»Jesetrij a la Macdonald in zreski a la Kominterna.«

»Dalje imam, gospoda, v svoji komuni še ledenico, shrambo, klet, prehranjevalni fond itd. Sicer pa to ni posebno zanimivo. Mimo tega je tu še mestna celica ženskega oddelka. Tudi to upravlja moja žena. Nato še skupna spalnica za administrativno osebje, kopalnica in podobno.«

»In ti nisi verjel!« — mi je šepnil Saša.

»Sedaj pa, sodrugi izletniki, ali morda želite pokusiti kaj od tega, kar je Bog poslal? Daša, postavite dva kolektivna pribora.«

Probkin naju je svečano povedel k jedilni mizi.

»Pred kosilom bi vama priporočal kozarček likerja. Pri nas sicer to ni naveda, toda za drage goste...«

Po skromnem komunalnem obedu sva se poslovila od tajnika komune z imenom »Oktobrske revolucije«, katerega sem pred odhodom še vprašal:

»Povejte, sodrug, koliko članov ima vaša komuna?«

»O, malenkost! Jaz, žena in dvoje otrok, ne všteti lakaja in prehranjevalne celice, ki sestoji iz kuharja in sobarice.«

»Aha! No, v tem primeru seveda...«

»Priporočam se vam tudi za naprej...«

Tretja redna seja mestnega občinskega sveta

ZIVAHEN IN DOLGOTRAJEN POTEK SEJE. PREIMENOVANJE NEKATERIH ULIC. NAJETJE SEDEMMILIJONSKEGA POSOJILA ZA NOVE ŠOLE V MAGDALENSKEM OKRAJU. PRISPEVEK ZA POSTAJALIŠČE NA TEZNEM. BILANCA MESTNIH PODJETIJ ZA LETOŠNJE LETO.

Veliko je bilo zanimanje med meščani za sinočnjo tretjo redno sejo mestnega sveta mariborske mestne občine, ki je bila v mestni posvetovalnici pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda. Na seji so se obravnavale številne važne komunalne zadeve in so bile v ospredju zadeve finančnega odseka, zlasti najetje posojila za nove šole na desnem bregu Drave, ki jih bo mestna občina zgradila v spomin na blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Uvodoma je župan g. dr. Lipold sporočil mestnemu svetu, da je zastopnik banske uprave, okrajni glavar g. dr. Senekovič zaradi bolezni izostal in da so svojo odsotnost upravičili tudi nekateri člani mestnega sveta. Na to je poročal o zavrnitvi sklepa mestnega sveta od strani banske uprave, s katerim se je osnoval stalni odbor pri mestnem svetu, ki naj bi opravljal funkcije bivšega upravnega odbora, z motivacijo, da se tak prenos poslov lahko z ozirom na novi zakon uredi samo s posebno uredbo. Tudi je mestni svet vzel na znanje ostavo člana mestnega sveta g. prof. Fava-ja, ki je odložil svojo funkcijo v mestnem svetu zaradi prezaposlenosti.

Županovemu poročilu je sled. poročilo prvega odseka, ki ga je podal član mestnega sveta g. dr. Vauhnik. Mestni svet je vzel na znanje odredbo banske uprave, ki je dovolila mariborski moški kaznišnica klanje živine za lastno uporabo v lastni režiji. S tem v zvezi je določil svet takse za ogled klavnih živali, ki ga pa morajo izvršiti mestni veterinarji. Pri stal je nadalje na spremembo izvršila deloma po naročilu banske uprave, deloma pa iz nastale potrebe. V šolski kulatorij Glasbene Matice bo mestna občina imenovala svojega zastopnika, v primeru razpusta pa bo pripadlo vse premoženje Glasbene Matice mestni občini. Končno je bil sprejet še odsek predlog o sistiranju sklepa namestnikov dveh članov za podpisovanje v poslih, ki obvezujejo mestno občino. Razne prošnje za sprejem v občinsko zvezo kakor tudi razne personalne zadeve pa so bile odložene za tajno sejo.

Za drugi odsek je poročal podžupan g. Goluh. Podal je izčrpno poročilo o delovanju Pomožne akcije v preteklem letu, ki pa smo ga že obširno objavili. Toplo se je zahvalil vsem v imenu mestne občine, ki so pripomogli, da je rodila Pomožna akcija v pretekli zimski tako lepe uspehe. Soglasno in z odobravanjem je bilo sprejeto njegovo poročilo. Nato je župan g. dr. Lipold v stvarnih izvajanjih razvil načrt Pomožne akcije za bližajočo se zimo. Naglasil je, da bo letošnja zimo po vseh znakih sodeč stiska še večja in da se bo število pomoči nujno potrebnih povečalo. Odbor PA je imel že več sej in je na njih temeljito razpravljal o danih razmerah in o načinu pobiranja prispevkov. Sklenjen je bil dogovor, da bodo letos sodelovali pri akciji razne strokovne in stanovske organizacije. Hvalevredno razumevanje pa so pokazali tudi mariborski industrijski krogi, ki bodo kakor prejšnja leta tudi letošnjo zimo priskočili izdatno na pomoč.

Z velikim odobravanjem je bil nato sprejet predlog referenta gradbenega odseka g. inž. Jelenca o preimenovanju nekaterih mariborskih ulic. Odsek je sklenil z ozirom na zadnje dogodke prekrstiti Gosposko ulico v »Ulico Kralja Petra II.«, Tattenbachovo ulico pa v »Ulico Kraljice Marije«. Soglasno je bil sprejet tudi pravilnik za postavljanje kioskov na mestnem področju, ki so jih doslej gradili posamezniki brez vsakega sistema in norme, tako, da je bila v tem pogledu prava anarhija. Po sprejetem pravilniku bo izdajalo dovoljenje za gradnjo kioskov mestno predsedstvo načelno le socialno šibkejšim interesom. Lega kioskov pa mora biti estetska, cestno-prometna in trgovska. Pravilnik predvideva stalne inčasne kioske. Stalne kioske bo gradila mestna

občina iz sredstev cestnega fonda in jih dajala v najem. S čisto najemnino se morajo amortizirati stroški gradnje kioska najpozneje v 10. letih. Stalni kioski bodo zidani, začasni kioski, ki jih bodo smeli z dovoljenjem mestnega predsedstva graditi posamezniki na zasebnem zemljišču, pa morajo biti lični in odgovarjati predpisom pravilnika. Tudi je mestni svet odobril prošnjo invalida Gregorja Križmana za postavitev tobačnega paviljona pred dravsko brvjo Ob bregu. Paviljon bo zgradila mestna občina. Odklonil pa je prošnjo Terezije Švigljeve za premestitev, prošnjo Zofke Šenbaumove pa za postavitev tobačnega paviljona na vogalu Gledališke in Slovenske ulice. Dovolil je mestni svet tudi posek javorjevih drevcev pred Delavskim azilom v Gregorčičevi ulici.

Najvažnejše komunalne zadeve pa so se obravnavale pri poročilih finančnega odseka, ki jih je podal finančni referent g. Saboty. V počastitev spomina blagopokojn. viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja bo mestna občina mariborska zgradila v V. mestnem okraju prepotrebno meščansko in ljudsko šolo ter dečje zavetišče. V ta namen bo najela 7 milijonov Din posojila in so anuileto za to posojilo že predvidene v proračunu za prihodnje leto. Kratek je bil zadevni referentov predlog, ki ga je podprl župan s poudarkom nujnosti, nakar je bil brez debate in soglasno sprejet. Nadalje je bil sprejet predlog, da se neoprabljena proračunska kredita za vzdrževanje državnega mostu in za adaptacijo mestnega gradu v skupnem iznosu 419.000 Din rezervirata in naložita v smislu zakonitih določil. Za pregled računskega sklepa in bilance za letošnje leto sta bila soglasno izvoljena člana mestnega sveta gg. dr. Kieser in Andrej Oset. Ker mora občina v smislu določil finančnega ministra v dobi od 1. januarja do 31. marca gospodariti z dvanajstini, je mestni svet soglasno odobril predlog odseka o dvanajstinih, ki so določene točno po postavkah, ki bodo realizirane v tem razdobju. Prav tako je bil sprejet predlog o ureditvi dolga mestnih podjetij pri mestnem zakladu, ki znaša okrog 6 mi-

lijonov Din in ki je več ali manj samo računskega pomena.

Ker so prešle tudi mestne hiše v upravo Mestnih podjetij, je nastalo vprašanje o razpolaganju s stanovanji. Odsek je sklenil, da bo s stanovanji v mestnih hišah v Smetanovi in Vrbanovi ulici ter še nekaterih drugih mestnih hišah razpolagala upr. Mestnih podjetij soglasno z mestnim predstvom, dočim bo s stanovanji, ki služijo socialnim namenom, razpolagalo mestno predsedstvo, ki bo z oz. na položaj najem. lahko najemu. določevalo po svoji uvidevnosti. Mestni svet je nad. udobril rač. zaključek mestnega elektriškega podjetja za leto 1932. Sprejeti so bili tudi sklepi tržnega odseka o spremembi tržnih pristojbin, tržnega reda in dražbi stojnic na Glavnem trgu. Najemnina za prostore javne Borze dela se bo plačala iz fonda za nepredvidene izdatke. Tudi bo mestna občina prispevala primeren znesek »Kroniki slovenskih mest«. Mestni svet je na odsekov predlog odklonil vse pritožbe in prošnje za znižanje najemnine za bencinske črpalke, ki je bila določena po 1000 Din na zadnji seji. Nepragmatično nastavljenim uslužbencem mestne občine je odobril prošnjo za božičnico. Oblastnemu odboru Jadranske straže v Mariboru, ki je kupil letošnjo jesen v Bakru ob morju hišo, ki bo služila kot dom otrokom za letovanje, je mestni svet podelil 5000 Din podpore. Ugodno je rešil nadalje prošnjo kavarne »Astorijske« in prošnjo sirotišča šolskih sester v Melju za odpis večje porabe vode. Odklonil je prošnjo Kasaškega društva za subvencijo. Ugodno pa je rešil še nekatere prošnje za odpis raznih davščin in prošnje za nakup parcel. Tudi je mestni svet odobril prispevek mestne občine za postajališče na Teznm Mestna občina bo prispevala za napeljava elektrike in vodovoda 45.000 Din. Postajališče, ki bo v kratkem izročeno svojemu namenu, pa se bo imenovalo Maribor-Tezno. Na dnevnem redu je bila nadalje razprava o prošnji Zveze kulturnih društev za souporabo dvorane kina »Apolo« na Slomškovem trgu. Zveza kulturnih društev bo uporabljala dvorano izključno za predavanja, ki jih bodo nekatera ponazorovali filmi in torej ni govora o kakem tretjem kinu v Mariboru.

V javni seji je mestni svet pri poročilih finančnega odseka obravnaval tudi letni obračun Mestnih podjetij za letošnje leto. Zaradi pomanjkanja prostora v današnji številki pa bomo to razpravo, kakor tudi poročilo nadzorstva, ki je pregledalo obračun, objavili naknadno.

Narodnosni monsignorja Podgorca

NEKAJ NUJNO POTREBNIH UGOTOVITEV.

»Jutro« je pred dobrim tednom prineslo poročilo o nekem govoru, ki ga je celovški mngr. Podgorc imel v Pliberku na naše ljudstvo v senci heimwehrovskih bajonetov. Govoril je sicer tudi slovenski in se zato opravičil pred Nemci. Poveljeval je staro in novo Avstrijo in kajpak udaril po nasledstvenih državah, ki nočejo več Habsburžanov in osrečevalne avstrijske politike. Dan za dnevom smo čakali, da se bo k temu nastopu g. monsignorja oglasil tudi še kateri drugi ljubljanski dnevnik, ki ga tudi precej izvodov zahaja na Koroško, in zavrnil gosp. Podgorca v prave meje; pa nič ne dočakamo. Ali se pa gospodu Podgorcu samo zato prizanaša, ker je monsignor in je tajnikoval svojčas pri Družbi sv. Mohorja? V takih primerih pa res ne bi bilo treba imeti nobenih obzirov in ne ščititi nikogar.

Za svojo osebo že moram reči, da nikdar nisem razumel vloge, ki jo je igral g. Podgorc med koroškimi Slovenci, vsaj ne po ustanovitvi sinčevaške zadrage, med vojno in po razpadu stare Avstrije. Habsburžanom bolj zvestega človeka kot je ta za svojo osebo silno skromni duhovnik, si ni mogoče zlahka predstaviti. Bog ne daj, da bi vpričo njega kdo izpregovoril kako besedo zoper Avstrijo, Podgorc bi ovadil vsakega duhovnikotovariša, celo lastnega brata. Znani boritelj za pravice koroških Slovencev S., ki ga je poznal bolje od mene, me je naravnost svaril pred Podgorcem in res

sem se kmalu prepričal, da mu je Avstrija vse in nad vse. Kaj bo s cesarjem! Na mojo pripombo, da nima koroški Slovenec vendar nobene pravice, da je vsak uradnik, učitelj, gostilničar in obrtnik, žandar in poštni sel njegov narodni nasprotnik, je g. monsignor le skomignil z rameni in rekel: »Na svetu je vedno bilo tako, da je močnejši pritiskal slabejšega«. Nisem ga razumel. Razumel sem ga pa, ko so pritisnili Jugoslovani na Koroško. Takrat je bil g. msgr. Podgorc med nemškimi deputacijami, ki je menda čez Ljubelj odhitela v Ljubljano. Pripomnim naj še, da je to bilo v času, ko so od vsega sveta pretepeni Nemci nanovo začeli zapirati slovensko duhovščino in vso drugo inteligenco in jo internirali po nemškem delu: Koroške in so nekateri preko gornje Štajerske pribežali v Jugoslavijo. Takrat je g. Podgorc delal v nemški deputaciji!

Za časa plebiscita je ostal ob strani, nikdar ga nisem srečal na naših zborovanjih, nikdar ga nisem slišal, da bi takrat stopil pred našega kmeta. G. Schuschnigg je ob otvoritvi stanovskega parlamenta ob silnem pritrjevanju poslancev izjavljal, da hoče Avstrija svojim maloštevilnim manjšinam biti vzor pred vsem svetom. Ali bi ne bilo mnogo lepše, če bi g. Podgorc tiste nemške obljube predstavil v slovensščino koroškemu kmetu? Ali bi ne bilo mnogo lepše, če bi g. Podgorc prinesel slovenske šole Koroščem, slovenske pridige v cerkev in zajamče-

no sigurnost kmetom na domači grudi? Mi Nemcem, tudi g. Schuschnigg, prav nič ne verjamemo, zastoj bomo čakali na vzorne koncesije manjšinam; Korošci jih nimajo in jih tudi nikdar imeli ne bodo. Žalostno pa je, da g. Podgorc s svojim ugledom pospešuje to, česar se do danes ni posrečilo še škofu ne vladi ne šoli, t. j. raznaroditi koroškega Slovencea.

Morebiti bi Korošci že sami g. Podgorcu odgovorili, pa ni modro, če okrog govornika žandar in vojak čakata na vsak pojav nasprotnega mišljenja. Leno je gotovo: Gospod msgr. Podgorc že dolgo ni več naš mož, zato pa tudi nima pravice govoriti koroškimi Slovencem in ne v njihovem imenu... A.

Občni zbor Zenskega društva v Mariboru

DOSEŽENI USPEHI IN NAČRTI ZA BODOČNOST.

Preteklo sredo zvečer je imelo v Ljudski univerzi mariborsko žensko društvo svoj redni občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Nekako v ospredju vsega mariborskega društvenega delovanja je žensko društvo, saj je njega namen zelo plemenit.

Občni zbor je otvorila in vodila zasluzna predsednica ga. Marija Maistrova, ki je po pozdravnem nagovoru orisala uspehe društva in težave, s katerimi se je moralo boriti v pretekli poslovni dobi. Iz poročil agilne tajnice g. Ivanke Lipoldove in voditeljice odseka za pospeševanje domače obrti pa je do postanka razvidno vse društveno delovanje. Društvo vzdržuje tudi Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju, podpira revne rodbine, potom odseka za pospeševanje domače obrti pa nudi delo pridnim in spretnim rokam naših siromašnih žen in deklet. Lani je zbralo društvo na raznih prireditvah in pri raznih akcijah skupno 73.736 Din, razdelilo pa je okrog 14.000 Din raznih podpor. Odsek za pospeševanje obrti ima nekake svoje podr. tudi v Ormožu in Halozah, kjer izdelujejo pečko vezeno, živane čipke in razne volnene izdelke. Nadalje je priredilo društvo več šivalnih tečajev in pomagalo pri raznih dobroteljskih akcijah. Stalno je bilo v stikih z Zvezo ženskih društev, pri kateri ima v izvršilnem in širšem odboru tudi svojo zastopnico.

Da bi društvo doseglo čim lepše uspehe, se zadnje čase pogaja z bansko upravo za ekspozituro osrednjega zavoda za domačo obrt v Mariboru. Na ta način bi se vse odsekovo delo postavilo bolj na trgovsko bazo in bi se nudil našim siromašnim ženam in dekletom večji zasluzek. Z razstavami, ki jih je priredilo v Mariboru in drugod, je propagiralo domačo žensko obrt in pri tem ves zasluzek razdelilo med delavke, da ni imelo od tega niti pare dobička. Priredilo je več predavanj o raznih perečih ženskih problemih. V letošnjem poslovnem letu pa se bo ustanovil v društvu kulturni odsek, ki bo prirjal stalne sestanke, na katerih se bodo naše žene izobraževale in bodo med seboj v stalnem kontaktu.

Pri volitvah je bil z malimi spremembami izvoljen dosedanji odbor s predsednico g. Marijo Maistrovo na čelu. Po občnem zboru je izšla zanimiva predavanje o vojni in delu zoper njo ga. Milica Šaup-Ostrouškova. Njenim izvajanjem so sledile vse navzoče članice društva z velikim zanimanjem.

Teorija in praksa.

Meščan sreča v parku gospoda z ženo in devetimi otroci ter vpraša paznika, kdo je to. Paznik mu odgovori:

To je avtor knjige: Zakon brez otrok. otrok.

Kaj je narodnost

IN KATERA LJUDSKA ŠOLA STOJI NA PRAVI PODLAGI?

Spisal J. Nadzupski.

Priobčujemo dobesedno s tem našovom v »Narodnem koledarju 1869.« natisnjeno razpravo kot dokument, s kakim zdravim in sočnim pojmovanjem je že pred 65. leti plamtela ideja narodnosti. Dasi gledamo danes na ta problem z drugačnega vidika, vendar velja še mnogo tudi za današnje dni.

Narodnost je oni duševni pečat, kojega je Bog sam vsakemu narodu vtisnil, da se narod od naroda razloči. Narodnost je plamen svete ljubezni do svojega naroda in do vsega tistega, kar je narodovega.

V širšem smislu pa pod narodnostjo razumevamo narodno nošnje, narodne pesme, pripovedke, igre, pregovore itd. Koliko vsak človek te svete ljubezni do vsega, kar je narodnega, v sebi čuti mora, več se uvidi iz p o j m a besede »narodnost«. Narodnost od nas vsakega »naroda« sama po sebi, da sinovsko spoštovanje in ljubezen skazujemo tistemu narodu, čegar udje smo. Narodnost v nas zahvalnost probuja do tistega dela zemlje, ktera nas je v svojem naročju odredila in nas še preživlja.

Po takem je narodnost tako z narodom zvezana, da ni pod milim nebom naroda brez narodnosti, in tudi ni mogoče, da bi se narod brez nje vzdržal! Ako narod nema ljubezni do samega sebe, za zmirom je zapuščen v mlaki sužnosti; on se nikdar iz svojega spanja ne prebudi, in če to dolgo časa trpi, mora se z drugim narodom pokrviti in lastno svojo mater zatajiti. To nas žalostna povestnica mnogih narodov uči!

Narodnost je pa vsakemu pojedinemu narodu tako prirojena, da jo le težko zatajiti more, kajti pretežno je iz sebe iztretilo, kar je človek z materinskim mlekom vsesal in čemur se je med svojimi privadil. Glejte! to je podoba tistega pečata, s kojim je Bog vsak narod zaznamoval; to je tisti notranji glas, ki je dar Stvarnikove volje. Ta glas pa, kateri kakor odmev n a r o d n e l j u b e z n i iz srca izvira, ne miruje nikoli v nas; on nas vodi, da s v o j e bolj ljubimo od ptujega. Sila tega glasu pa je večja ali manjša, in to poleg razmere večega ali manjšega p o z n a v a n j a samega sebe, svojega naroda in njegovih potreb. In kakor so vse navade narodove narodu svete, ker iz istega znamenja, s kojim je Bog narode zaznamoval, izvirajo, prav tako tudi to l j u b e z e n do svojega naroda in do vsega, kar je narodovega, po vsej pravici s v e t o imenovati smemo.

Odtod sledi, kako zelo tak greši, ki svojega naroda in kar je narodovega, ne objema se živo ljubeznijo. Tak ne zasluži imena narodovega sina, ampak polutan je! In kaj čemo še reči o onemu, kateri je svoji narodnosti p r o t i v e n, njene običaje zasmehuje in narodni procvet in srečo podkopava? Tak je prava šiba svojemu narodu in svetu, kajti se svojimi deli zasmehuje samega Boga in se njegovemu premodremu sodu zoperstavlja; tak je trula in gnijala veja, ktere je odstega duha, kojega mu je Bog sam v srce vtil; tak Boga s prevzetno ного gazi; tak je trula ali gnijala veja, katera je odpadla od s l o v e n s k e lipe, in ni drugega vredna, nego da se vrže v ogenj. Iz tega se tudi lahko dokazati da, odkod toliko prelivanja krvi v različnih deželah, odkod toliko žrtve za mili dom. Odkod neki, kakor iz ljubezni do svojega naroda in svoje narodnosti, da se zavaruje in pogube obvaruje to, kar je narodovega od starodavnih časov, če bi jih tudi tisoč in tisoč za t o s v e t i n j o svojo kri prelilo.

To o razumu tega, kaj je n a r o d in n a r o d n o s t.

Ker pa tisti sveti plamen ljubezni do svojega naroda in vsega, kar je njegovega, brez z a v e s t i narodne, njegove prihodnje sreče in zvestega napredovanja v narodnem smislu za narod samo po sebi zadostiti ne more; zato more vsakega izmed nas sveta dolžnost navdajati, da s v o j d e l e z n a oltar domovine položi. Sveta dolžnost vsakemu izmed naših sinov je, da plamen narodne ljubezni ne le samo v sebi oživiljuje, temveč tudi

v drugih probuja. Ker pa prava ljubezen nikdar ne počiva, zato tudi vsak pošten sin matere Slovenije na njenem duševnem polju nikdar ne miruje, dela in dela neprenehoma za svoj narod; ne boji se znoja na čelu in ne zasmehovanja protivnikov, in vse to dela iz ljubezni do naroda svojega, brez pohlepa po plači ali pohvali.

In to je, kar imenujemo n a r o d o l j u b j e, d o m o l j u b j e!

Posebna dolžnost delati po tej poti pa je tistim, katerim je odgojevanje m l a d e ž i izročeno.

Roditelji (starši), posebno pa matere, ktere se največ del pri otrocih prva leta sučejo, naj svoje rodoljubne misli in občutja kakor iz vrelca po materinskem mleku v otroke vlijavajo in prelivajo, in držč jih v svojih milih naročjih naj jih vadijo od detinstva na pravo izgovarjanje milodonečih slovenskih glasov, p o b o z n i h m o l i t v i c i t d. v s l o v e n s k e m jeziku. Starši polagajo prvi temelj prihodnjemu šolskemu nauku; učitelji to dalje vršijo in po svojih znanostih dokončavajo.

Kamo neki bi jo b r e z t a k e pripomoči dognali? — Mladež bi nam odrestla

Kulturne vesti

Razstava domačih likovnih umetnikov v kazini

Te dni imamo v Mariboru že četrto letošnje likovno razstavo. Po Gvajčevi kolektivni razstavi za časa Mariborskega tedna, po Trstenjakovi kolektivni razstavi v oktobru in razstavi ljubljanskih slikarjev in kiparjev v novembru, so stopili pred mariborsko javnost člani mariborske »Brazde« (brez Gvajca in Trstenjaka). Razstavili so slikarji Ivan Kos, Franjo Košir, Karel Jirak in kipar Vladimir Stoviček. Razen zadnjega so bili vsi zastopani tudi na novembrski razstavi »Brazde« v Ljubljani, ki je, kakor smo že poročali, vzbudila veliko zanimanje. Vendar sedanja mariborska razstava ni le ponovitev ljubljanske, saj vsebuje vse polno novih in najnovejših del, ki jih v Ljubljani ni bilo. Organizirana je dobro in napravlja precej dober, harmoničen vtis, dokazuje pa obenem, da razstavljalci niso zbrani v klubu le po naključju teritorialne povezanosti, ampak jih veže tudi neka večja ali manjša stilna sorodnost.

Razstavljalci so izšli večinoma iz povojnih smeri, iz katerih so se borili in se deloma še bore za svoj novi izraz. Razstava dokazuje, da so na dobrih poteh, ki vodijo do dozoretja, v katerem bo Maribor pomemben steber v stavbi slovenske likovne umetnosti. Najbolj je dobojevan boj v Albertu Sirkku, ki je izšel kot najstarejši iz impresionizma in ustvaril svoj svojski stil, poln kompozicijske in barvne dinamike, ki mu je čisto važnejša kot linija. Sirk spada tako nedvomno že sedaj med najmočnejše sodobne slovenske slikarje, med izrazite osebnosti. Svojski je tako v olju, kot v akvarelu in oglju. Močne so njegove marine, občutje diha krajine (iz Slovenskih gor), finega risarja pa razodevajo portreti (oglje). Oglejte si »Mornarje«, »Vihar na morju« ali pa »Starca«, v vsem je Sirkovo zdravje. Zelo posrečeno je tudi akvarel »Tihozitje s cvetjem«.

Ivan Kos in Karel Jirak (deloma tudi Franjo Košir) sta izšla iz povojnih struj; elementi ekspresionizma se oglašajo kdaj pa kdaj, dasi silno rahlo, še v sedanjih delih. Borila sta se mnogo za svoj izraz, sta oba izrazita iskalca, in se še borita. Vendar sta že oba napoti, ki vodi do dozorelega umetniškega izživljanja. Ivan Kos je razstavil največ del, olj, akvarelov in grafik, od teh linoreze in risbe. Med razstavljenimi stvarmi je najbolj svojevrstna kompozicija »Opoldne«, ki izraža Kosovo socialno noto, znano zlasti iz njegove prejšnje grafike. Zasluži pozornost, kakor jo zaslužijo tudi njegovi trije oljni portreti, ki kažejo njegov tostranski, veliko obetajoči razvoj. Med oljnimi krajiniami je posebne omembe vreden »Gozd«, med akvareli

kakor zelišča na polju ali živinčeta v hlevu; bila bi brez vsake barve, to kar je trava brez jutranje rose, in cvet rastline brez solčnih žarkov; bila bi po takem brez narodnega duha, brez narodnega čutja, brez plamena in ognja domorodnega. Domovina ne bi po tem v njih imela zvestih sinov; narod bi svoje prave duševne čuvarje izgubil; narodna hranilnica bi svoje neutrudne bčelice, ki dan na dan donašajo med, izgubila, in mesto njih dobila samo med žroče trote. Torej je treba vam učiteljem v mlada in nepokvarjena srca kakor v rodovitno zemljišče v vsem trudom seme prihodnosti sejati; seme napredovanja, seme osrečevanja d o m o v i n e naše, in to vse bote dosegli z narodnim izgojevanjem. Kajti če v tem času mlado srce prevzame kako drugo občutje, p r e k a s n o je pozneje. Ljubezen do m i l e g a d o m a i n n a r o d a je tisto dragoceno občutje, ktero moramo buditi p r e c e j v p o č e t k u. Kjer tega občutja ni, p r o p a d e l j e n a r o d.

Povzemite torej, vi starši in vi učitelji, iz tega poduk za gojenje plamete ljubezni do domovine in do m a t e r n e g a (slovenskega) j e z i k a, in postavite z d r u ž e n o močjo steber, da bodo naše šole dospole do prave narodske podlage, brez katere pravega nauka ni in ga nikdar ne bode.

PRAVI DOMAČI IZDELEK

sebi umevna, povsem logična, naravna in jih lažje in intimneje uživamo kot so jih ob Beethovnovem času. Ta pojav nam je lahko migljaj glede pravega in nepristranskega presojanja del naših sedanjih, recimo domačih modernih sklada teljev, ki se drznejo skladati nekoliko čez navadne vsakdanje mere in običaje. Beethoven je velik, ker je glasbo smatral kot nekaj velikega, svetega. In dejstvo je, da prav Beethovneve skladbe na neki poseben način učinkujejo na poslušalca in jih takoj v začetku v prvih taktih zazibljejo v neko resnobno razpoloženje. Pri Beethovnu ni nobenega igračkanka s toni, nobenih sentimentalnih okretov, ampak takoj se pojavi sila uma, energija volje, skratka — resnost življenja. V svojih večjih delih je Beethoven reševal probleme, ki so bili časovno ali osebnostno važni. V »Eroici« (III. simfonija) slavi heroja Napoleona kot bojevnika za svobodo. Zato je Glasbena Matica izbrala za spominski koncert prvo simfonijo »Eroico«, da počasti z njo nesmrtnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedmitelja, največjega pobornika za svetovni mir. — Koncert bo v ponedeljek 17. t. m. in naj nihče ne zamudi te veličastne prireditve predvsem že zaradi tega, ker je ves čisti dobiček namenjen kot prispevek za spomenik našemu velikemu kralju.

K. May: Sužnji, III. Založba Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, ki si je nadela izdati v slovenskem prevodu, zbrane spise Nemca Karla Maya, je sedaj že pri petnajsti knjigi. Te dni je namreč izdala četrty zvezek tretje knjige »Sužnje«. S tem je letošnji program izčrpan. Založnica izdaja namreč spise tako, da izide vsak mesec en zvezek. Mavevi zbrani spisi so namenjeni v prvi vrsti odrasčajoči mladini.

Planinski Vestnik, 12. Letošnja zadnja številka te odlične planinske revije vsebuje konec Tumovega opisa »Beneške Slovenije« (ki bi si je želeli v ponatisu!) Ludvika Zorzuta opis »Pohorskega razglednika«, sestavek »Iz pisma koroškega Slovenca«, Marijana Lipovška bogato ilustrirani sestavek »Jore so bele...«, dr. G. G. opis »Po vzhodnem delu Triglavske stene«. Naš kotiček prinaša »Porabljeno čutaro«, Obzornik pa razne novice in društvene vesti. Tež številki, ki je spet polna lepih slik, je dodano tudi kazalo za ves letnik, ki ga je uredil dr. Jos. Tomanišek.

Franz Schönherr: Praktische Violin-schule. Heft III. Založba Hermann Höfer, Maribor, tisk Mariborske tiskarne. Zvezek obsega 50 strani običajnega notnega formata in je grafično izvrstno delo. Mariborski glasbenik Franz Schönherr je znan tudi slovenski javnosti, vendar manj kot glasbeni publicist in teoretični pedagog. Njegova »Praktična violinska šola«, katere je izšel sedaj že tretji obsežni zvezek, je veliko pedagoško delo, ki zasluži pozornost zlasti še zaradi tega, ker ni bilo samo spisano, ampak tudi izdano in natisnjeno v Mariboru. Škoda le, da se avtor in založnik nista spomnila, kako lahko in skoraj brez vsakih novih stroškov bi bila izdala poleg nemške tudi slovensko izdajo. Treba bi bilo prevesti samo nekaj vrstic teksta, pa bi bilo delo opravljeno. Sedaj je žal prekasno.

R. Rehar.

Beethoven na koncertu Glasbene Matice. Beethoven spada k tistim veleumom, ki so v drznih korakih prehiteli svoj čas in svojo dobo. Njegovi sodobniki so dostikrat izražali pomisleke proti njegovim novotarijam. Niso mu mogli slediti, niso ga povsem umeli, zlasti dela iz njegove tretje skladateljske dobe od 1815—1827, ki so jim bila ostala v marsičem nerazjasnjena, nekaka glasbena uzanka. Nam, ki živimo približno eno stoletje za Beethovnom, se njegova dela zde sama po

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Vi ljubite mene; ali je bilo to, kar ste hoteli povedati?«

Bolestno se je nasmehnila. Njegove besede so jo globoko pretresle in vznemirile.

»Ali me ljubite dovelj, da razumete moj moški ponos? Kajti ne zahtevam nič manj, kakor da mi žrtvujete svoje bogastvo, da odložite pred poročnim oltarjem milijone in se zadovoljite z ljubeznijo umetnika, s skromnimi dohodki, ki vam jih pribori njegov čopič. To bodi nadome stilo za vse naslade, ki ste jih doživeli kot mnogo oboževana lepota in bogata dedinja tekom kratke poletne dobe.«

S široko odprtimi žarečimi očmi je strmela vanj:

»To zahtevate?«

»Da — in ker vem, da mnogo zahtevam, ne prosim, da se že danes odločite. Mirno premislite in mi sporočite svoj sklep, kakor vam ga narekuje srce.«

Zakrila si je obraz in vzkliznila:

»Na kako preskušnjo me stavite! Ako bi me ljubili, bi me ne silili k tako težki volitvi.«

»Ljubim vas,« je odgovoril v svečani resnosti; »toda ako hočete biti moja, zahtevam ljubezen tudi od vas. Nič vam ne bodi na svetu dražje, kakor srce, ki ga vam nudim, le popolna ljubezen me

more zadovoljiti. Hočem posedovati žensko, ki sem jo videl vzdramiti se iz smrti nega spanja, in ne dedinjo z zlatom in biseri, s katerimi jo je oktilil moj tekmeč in ki jih ne mara odvreči meni na ljubo. Ne mogel bi biti srečen, dokler je med nama senca druge ljubezni. Vprašajte se torej, ali je moja ljubezen vredna tolike žrtve.«

Odmaknila se je njegovim izprašujočim pogledom; polastila se ga je neskončna grenkost, vendar je ostal trden.

»Ko sem zapuščal dom, sem prejel vabilo gospodične Aspinwallove, da jo obiščem v njenem mestnem stanovanju. Ali pridete tja?«

Prikimala je.

»Sestanek je določen na danes teden. Do tedaj izprašajte svoje srce. Ako mislite, da je vaša sreča najbolj trdna ob moji strani, tedaj si oblecite ta dan tisto temno obleko, v kateri vas vidim danes. Tedaj vas odvedem kot drago gospodarico svojega domovanja in srca, ako pa menite, da je vaš delokrog tam, kjer je čast na bogastvo, tedaj se pa oblecite v dragocen baržum in se okrasite z biseri in demanti. Vredni ste, da se pokazete v taki krasoti, zame pa je to znamenje, da nimam pravice vas oropati tega okrasja. Na ta način se izogneva vsa kemu mučnemu razpravljanju. Že prvi pogled mi razodene, kaka bo moja bodočnost, in vas ne zadene nikak očitek, ako se odločite proti meni, kajti zapustil bi takoj hišo...«

Stala je ter se molče borila, ne da bi

ga pogledala. Ko je zapazila, da hoče oditi, mu je ponudila roko. »Enega še niste razodeli: Kaj se naj zgodi z denarjem, ako se mu odpovem?«

»Dospod Degraw bi ga zopet sprejel in ga izročil mladi učiteljici, ki najbrž nima tako ljubosumnega oboževatelja.«

»Tudi Jenny Rogers?«

»Da — in zelo velikodušno dekle.«

»To je vse, kar sem želela vedeti; ne zadržujem vas dalje.«

XXXII.

Ko je Degraw hitel iz hiše, se je v slepi naglici zadel v gospo, ki je prihajala skozi vežo. Osramočen nad lastno nevljudnostjo se je opravičil. Gospa pa je šla, ne da bi se zmenila zanj, po stopnicah navzgor. »Resnično! to je Portugizinja. Ta korak, ta vzbočena ramena — nisem se zmotil!«

Gospa je prihajala očividno s ceste, ker je nosila klobuk in plašč, nastopila je odločno, kakor da je v hiši znanka.

»Kako grozno!« je zavzdihnil, mogoče je ljubljena deklica že v rokah te volkulje, ne da bi slutila.«

Hotel se je prepričati, kdo je ta gospa in je vprašal strežnico, ki je prihajala skozi vežo.

»To je frizerka gospodične Rogersove, ki prihaja vsak dan k njej,« je odgovorila deklica začudeno.

»Ali je tujka?«

»Govori angleški,« mu je odgovorila.

Tega ne zna Portugizinja, ako se takrat ni potajila. Kaj naj stori? Ker ni smel izgubljati časa, je poiskal Byrda.

Ta je sprejel novico deloma iznenađen, deloma vzradoščen.

»Že delj časa poizvedujem za Portugizinj, toda brezuspešno. Vi pravite, da je preoblečena?«

»Da, komaj sem jo spoznal. Celo barva njenih lic je drugačna; v svoji sedanjih obleki izgleda zelo dostojno. Ako bi ne bil takrat preveč razburjen, bi najbrž ne vzbudila moje pozornosti.«

»Po čem, menite, ste jo spoznali?«

»Nehote sem se spomnil na Annetto, in ista mrznja se me je polastila kakor takrat, ko je stala ta ostudna Portugizinja poleg nedolžnosti in krasote signorine.«

»Drugih znakov nimate?«

»Toda tako močno čustvo me ne more varati. Tako dolgo ne najdem miru, dokler ne izvem, ali je ženska, ki ima vsak dan dostop do gospodične Rogersove, njena sovražnica ali ne.«

»Takoj se napotim k hiši.«

»Toda ako je Portugizinja?«

»Tedaj je ne smemo niti za trenutek izpustiti izpred oči.«

»Smem se na to zanesti, Byrd? — Zame je od tega vse odvisno; in moja bojazen je najbrž dovolj utemeljena. Vi sami ste menili, da izvede Portugizinja načrte Montellija. Čeprav nima več upanja, da bi dedinjo izrabljala za svoje namene, vendar ji lahko škoduje iz sovrašstva. Sami veste, kako se maščujejo vro čekrvo južni ljudje.«

(Se bo nadaljevalo.)

Poglavje iz preteklosti splavarstva

SLOVENSKI SPLAVARJI IN SVETI MIKLAVŽ.

Sv. Miklavž spada med one redke svetnike, ki jih katoliška in pravoslavna cerkev častita z enako vnemo in vdanostjo. Je eden izmed onih svetnikov, ki ga ima vse rado, mladi prav tako kakor stari; priljubljen in simpatičen starček z dolgo brado in s škofovo palico je; darežljiv dobrotnik, ki obdaru pridne otroke smehljajočega se obraza z lepimi darili; milostljiv in skrben zaščitnik, prijatelj in pripomočnik, ki svojim varovancem in častilcem zelo rad pomaga ne le v nevarnostih, temveč tudi k dobremu zaslužku in dobičku. Poseben varuh pa je vseh onih, ki potujejo ali se vozijo po vodi; bodisi po širnem morju, bodisi po rekah in potokih. Kakor je sveti Nikola zaščitnik mornarjev, ki mu zato ob morski obali radi postavljajo cerkvice in kapelice, tako je sveti Miklavž visoko češčen in velečisljan patron slovenskih splavarjev, kojega čast in slavo naznanja nešteoto cerkva, cerkvice, kapelice in prapristih križev vzdolž vodnih potov, ki jih tvori Drava in Savinja po slovenski zemlji.

Spravljanje lesa, neobdelanega in reza nega, v obliki splava z naloženim blagom na tržišča v notranosti naše države, ki so od naših gozdov in njihovih posekališč včasih oddaljena več sto kilometrov, je po vodnih poteh Savinje in Drave najenostavnejše, najlažje, najhitrejša, a tudi najcenejša, res pa tudi najnevarnejša. Visoki jezovi s šumnimi padci, vrtinci, čeri in peči, skriti kakor v zasedi tik pod vodno gladino, viharji, nevihte, dež, mraz, črna noč in plohe prežijo tedne in tedne noč in dan na naše vrle splavarje kakor se režijo smelin mornarjem neizmerne globine razburkanega morja. Naravno torej, da so splavarji kakor mornarji zelo verni ljudje, ki se kaj zaupljivo, vdano in verno zatekajo k svojemu glavnemu zaščitniku in pokrovitelju, k sv. Miklavžu, k onemu dobremu svetniku, ki ne gleda le na njihovo življenje in zdravje, temveč tudi na to, da pridejo do denarcev in lepega zaslužka. Razmerje, ki že od nekdaj obstaja med sv. Miklavžem in našimi splavarji, je kaj odkrito in lepo povedano z besedami, ki jih bereš v lični kapelici sv. Miklavža v Libiji blizu Mozirja tik ob Savinji. Miklavž pravi splavarjem:

»Kdor v mojo čast položi tukaj dar, nesreče branil bodem ga vsigdar,« pa jim moli svoj mali nabiralnik nasprotni. Splavarji pa prosijo in ga zagotavljajo:

»Na vodi srečo nam izprosi, Miklavž sveti, ki za čast smo tvojo bili vneti.«

Verjetno je, da je te verze zložil Jože

Lipold, splavarski pevec, pesnik in župnik na Rečici ob Savinji, ki je leta 1848. tudi zložil »flosarsko«, koje predzadnja kitica se glasi:

»Zdaj, zdaj!

Žegen Šentjanžev, zdravica naj vsem velja!

Sveti Miklavž nam na vodi pomoč naj da! Jukali, peli — bomo veseli, le brž naprej!«

A visoko, naravnost častitljivo starost češčenja sv. Miklavža med našimi splavarji, in s tem tudi visoko starost slovenskega splavarstva samega, dokazujejo stare župne in podružne cerkve in cerkvice, ki so posvečene sv. Miklavžu ali Nikolaju, ki jih je prav ob splavarskih cestah Savinje, Drete in Drave največ in ki so nekterim vasem dale celo vaško ime. Ni prav nobeno naključje, da sta župni cerkvi v Žalcu in v Vuzenici posvečeni sv. Miklavžu; v 9. in 10. stoletju je bil Žalec prav tako važno središče in pristanišče splavarstva ob Savinji, kakor je trg Vuzenica še dandanes ob Pohorju in Dravi.

Iz dejstva, da sta prav župni cerkvi v Žalcu in Vuzenici bili posvečeni sv. Miklavžu, smemo sklepati, da je v onem času zelo cvetelo in bilo dobičkanosno splavarstvo. V naslednjih stoletjih so posvečali sv. Miklavžu samo neznatne podružnice; nazadovanje splavarstva zaradi turških navalov je povzročilo tudi nazadovanje češčenja splavarskega patrona, ki dobiva sicer še nadalje po vseh župnih cerkvah ob Dravi, Drete in Savinji svoje oltarje, ali vsaj slike in podobe, glavne oltarje in s tem patrocinijs, pa vendar samo v manj važnih podružnicah. V tem pa zlasti na visokih razglednih gričih ob onih splavarskih vodnih cestah. Sv. Nikolaj nad Gornjim gradom, Sv. Nikolaj na Vimpergu nad Polzelo in Sv. Nikolaj nad Celjem spremljajo savinjske splavarje na njihovi nevarni, a vendar vabljivi in zapeljivi vožnji v Beograd. Sv. Miklavž s svojo kapelico na glavnem trgu pri Sv. Lovrencu na Pohorju z letnicami 1754 in 1852, sv. Miklavž v grajski kapelici sedaj Glačnikovega gradu »Fala« in Sv. Nikolaj na Dravskem p. štiti in spremljajo dravskopohorske splavarje. Poslednji stoji danes sicer sredi polja, a prejšnja Dravina struga se še dobro vidi tik pod njim; in tako je razumljiv napis na glavnem oltarju: »Divo Nicolae semper gloria honor quoque.« — Zanimivo je, da je tudi ljubljanska stolnica posvečena sv. Miklavžu, splavarskemu patronu.

Preden zapuste savinjski splavarji pri Zidanem mostu domačo reko, se jim prikaže z visokega griča še enkrat njihov

patron, Sv. Nikolaj nad Rimskimi topljami, ne iz podružne, temveč iz župne cerkve. Ko se bližajo dravski splavarji hrvaški ravnini, se jim zasmehlja še enkrat njihov zaščitnik in prijatelj s prijaznega griča sredi vinskih goric nad Ormožem, Sv. Nikolaj, ponosen na svoj glavni oltar v župni cerkvi. Ti dve župni cerkvi sv. Miklavža, patrona naših splavarjev, pa sta še mladi in se ne moreta meriti z onimi v Vuzenici in Žalcu, a naznanjata svoječasen predvig slovenskih splavarjev in njihovega svetnika.

Narodna pesem pa pravi o slovenskih splavarjih in o sv. Miklavžu že tam blizu Sotle:

»Nigdi ga jakših ljudi ne, kak so ti brodari, ki mi brode vozijo; to so gospodari. Srečno fara Zavračka, maš patrona takšnega, svetoga Miklavža!

Dr. Franc Korotanski.

ZA BOŽIČ
Vašim otrokom in Vam

TIVAR OBLEKE

Za božično nakupovanje dajemo na vse damske plašče 10% popusta!

Price tags shown: 290, 390, 260, 390, 90, 190.

POSJOJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Mali oglasi

Razno

ZA BOŽIČ LEPO RAZSVETLJAVO!

Zarnice z nitko v dvojni vijaci »Tungsram« tudi domači izdelek s trimesečnim jamstvom. Lepa darila, lestena svetilke itd. dobite pri tvrdki Jos. Tichy in drug Maribor, Slovenska ul. 16. 8-t

ZA BOŽIČ

lahko pustite predelati vaš zlat nakit najceneje, izvršujem tudi popravila nitro in ceneno. Priporočila se cenjenim strankam najtopleje Avgust JAHN, zlatar in juvelir, Stolna ul. 2. 5133

POHIŠTVO

vseh vrst stanovanjskih, kuhinjskih ter pisarniških oprem naročite najceneje pri mizarstvu Jug, Loška ul. 5. 5146

IŠČEJO SE OSEBE

za Maribor, Celje in Ptuj kavicje zmožne od 3000-5000 Din v gotovini, knjižicah etc., ki bi prevzele prodajo modnih stvari na stojnicah od 18-24. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Provizijaa«, 5150

PRAVO BOSTE ZADELI

in izdali malo denarja, ako darujete za Božič sliko iz fotografskega ateljeja Makart, Gosposka ul. 20. 5154

V nedeljo popoldne nasproti bolnice v

GOSTILNI »TRST«

koncert tamburaškega kvarteta. Pojedina krofov in zvitka. Domače kolone, pristna vina. Se priporočila gostilničar. 5159

BOŽIČNO DARILO!

Radi preselitve in opustitve skladišča na prodaj šivalni stroji po globoko znižanih cenah pri Ussarju, Trubarjeva ul. 9-I. 5170

IZJAVA.

Podpisani izjavljam, da so govornice, s katerimi sem obdružila g. Konrada Steinbergerja Maribor, Krčevina, neresnične ter se zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Ana Kuhar, Ruška cesta 29. 5175

Posest

HIŠA

z dvema sobama in vrtom v Limbušu 113 bližina postaje, se da v najem. Pogoji: Rane, Zrinjski trg 3/II, Maribor. 5147

DRUŽINSKE HIŠE

z vrtom pri Mariboru od 26.000 Din naprej. Sestružinsko hišo v Mariboru, Din 115.000.—, Devetdružinsko hišo s parno pekarno 250.000. Posestva, vile, gostilne, prodaja Posredovalnica, Maribor, Slovenska ul. 36. 5189

Moško perilo
pod božično drevesce!

Modne srajce,
športne srajce,
pižame,
nogavice,
samoveznice,
žepni robci

v največji izberi pri

Tekstilani
BUDEFELDT

Veliko, novo
PRODAM HIŠO
ob banovinski cesti. Devica Marija Brezje 30. 5160

NAJEM POSESTEV
(ali soudeležba) okrožje Maribor iščejo resni posodniki. Natančne ponudbe pod »Gotovina« na »Marstan«, Slovenska 22, Maribor. 5162

HIŠA
z dvema sobama, kuhinjo kletjo, velikim vrtom, gospodarskim poslopjem (3 sobe) po nizki cení takoj naprodaj. Naslov v upravi »Večernika«, 5181

Lokal

AVTOGARAŽO
takoj oddam. Betnavska c. 39. 5129

V najem

GOSTILNA
na prometnem kraju Maribora se da takoj v najem. Naslov v upravi »Večernika«, 5098

Kupim

ZLATO.
zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata Orožarova ulica 8. 2642

Prodam

SPALNICE
politirane najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani cení prodam. Priporočam se za vsa mizarstva in pohištvena naročila. Mizarstvo podjetje Rudolfa Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

POZOR!

Tapetniške izdelke, solidne in po brezkonkurenčnih cenah dobite pri Kuharju, Vetrinjska ul. 26. 4586

VINO

od 5 litrov naprej Krčevina 7, za Kalvarijo. 5125

LEP. NOV GRAMOFON
za gostilno ali privatnika, plošče in mizica radi seilite poceni naprodaj. Vprašati Koroška cesta 47-a pri gosp. Prahu. 5149

PREPROGA PIROTSKA.
nova 330x260, najboljša kva liteta, se prodaja. Pri hišnici Zrinjskega trg 5. 5152

Nova **SPALNICA**, kmpletna, poceni naprodaj. Naslov v upravi. 5155

HRANILNA KNJIŽICA
Prve hrvatske štedionice Maribor za Din 20.000 ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 5157

DOBER STARI RIZLING
naprodaj. Klemenčič, Sv. Peter ali Koprivšek, Gosposka ul. 46/III, vrata 6. 5158

KRATEK KLAVIR.
dobro ohranjen ugodno, na prodaj. H. E., Kurilniška ul. 1/I. 5161

NA PRODAJ:
namizna jabolka, 400 I prvovrstnega sadjevca, moška velika smučarska obleka, smučarska obleka za 16-letnega fanta, usnjen suknjič ¾ gosli, gojzeri šte. 43, ženski visoki čevlji, rjavi, šte. 40, ženski moderni škornji šte. 39, razna obleka za 16letnega fanta. Vprašati Trubarjeva ul. 11-I. 5171

PRODAM: POHIŠTVO
iz trdega lesa 1600 Din, postelja, nova 150, nove mize 70 Din, kuh. stolice 18 Din nove mize iz trdega lesa 75 Din, slike za božična darila, ogledalo, zimske suknje, moške 150 Din ženski plašči 100 Din, moški plašči 200 Din. Furman, Aleksandrova cesta 5, Studenci. 5173

Sobo odda

SOBO
opremljeno, sončno, poseben vhod elektr. luč, za dva ali enega uradnika ali oficirja, oddam takoj. Stritarjeva ulica 5-I. 5092

ODDAM SOBO
s hrano in posebnim vhomom. Vrbanova ul. 28, pritličje, desno. 5165

DVE SOBI
primerni za pisarno ali obrt oddam, Josip Sulič, Aleksandrova 30. 5172

VELIKO SOBO
s štedilnikom oddam. Zrkovska c. 33, Pobrežje. 5179

SOBO
opremljeno, lepo, s posebnim vhomom takoj oddam dvema gospodom, tudi s štedilnikom. Meljska cesta 59. 5185

PRAZNO
ali opremljeno sobo, parketirano, oddam takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 5174

Sobo išče

IŠČEM SOBO
ali malo stanovanje v bližini Glavnega trga, Aleksandrove ceste do klavnice. Naslov v upravi »Večernika«. 5169

V CENTRU MESTA
išče višji uradnik elegantno opremljeno sobo. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Nujno«. 5197

Stanovanje

GOSPODIČNE ALI GOSPODE
sprejem na stanovanje. Rajčeva ul. 3. 5128

STANOVANJE.
soba in kuhinja, in dve sobi s štedilnikom oddam. Gozdna ul. 10, Magdalenska predmestje, Maribor. 5151

LEPO STANOVANJE
oddam točnemu plačniku. Vojašniška 5. 5174

SPREJMEM NA HRANO
in stanovanje. Koroševa ul. 5-II, vrata 9. 5178

ODDAM STANOVANJE
3 sobe kuhinja, kopalnica, vrt in pritlikine v novi vili. Vprašati v krčevinski šoli. 5188

Nogavice,

rokavice, zimsko perilo i. t. d. pri Mariji Kumše, Maribor, Stolna ulica 1. 4895

Službo išče

ŠIVILJA,
ki izdeluje prvovrstno plašče in kostume, gre na dom. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Izurnjena«. 5166

Službo dobi

URARSKI POMOČNIK,
vešč vsega dela se takoj sprejme. Naslov v upravi »Večernika«. 5167

KRZNO

vsake vrste od najcenejše do najfinejše kvalitete in izpeljave priporočila trgovina s krznom

J. SOPER, Glavni trg 9
zraven manufakture Majer Popravila izvršujemo točno po solidnih cenah 5126

„Luna“ igrače

Lutke, oblečene, nezlomljive, komad od. Din 5.— naprej. Otroški telovniki iz čiste ovčje volne od Din 19.— naprej. Telovniki za dame in gospode po najnižjih cenah v veliki izbiri. 4881

Eksportna hiša „LUNA“

Varovala za ušesa

zimsko perilo, volnene jopiče itd. nudi najugodnejše

Jakob Lah
Maribor, Glavni trg št. 2

Umrl je naš dolgoletni, zaslužni član

ing. Vinko Strgar
rudarski glavar v pok.

Ohranimo ga v častnem spominu!
V Mariboru, dne 15. decembra 1934.

Starešinsko društvo »Triglava«
v Mariboru.

5196

Zahvala.

Ob priliki prebridke izgube naše soproge in matere

Frančiške Ferenc

razen dragim sorodnikom in č duhovščini zahvaljujemo najiskrenejše zdravniku g. dr. Pihlarju, ki je posvečal svojo skrb blagi pokojnici. Naša zahvala velja nadalje starešini Sreskega sodišča g. dr. Kuderja, nadalje g. ravnatelju I. Podlesniku, ki je zastopal Okr. sodišče, gg. uradnikom sodišča, stanovskim tovarišem užaloščenega soproga, g. odvetniku dr. Ravniku, ki je zastopal marib. gg. odvetnike ter vsem ostalim, ki so nas tolažili in blagopokojnico spremlili na poslednjo pot. Iskreno se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so nam ob priliki prebridke izgube stali na strani.

Zalujoči soprog, sin in hčerka.

Kaj naj podarim letos za Božič?

Svetujemo Vam:

Belo perilo

za Vas in Vaš dom, ki bo služilo vsakemu najhvaležnejše.

Flaneli

praktični in topli za perilo in domače obleke.

Volneno blago

za obleke in plašče je najprimernejše božično darilo.

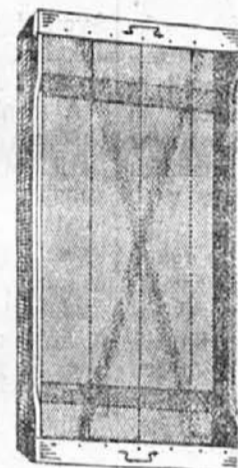
Svila

za ljubke večerne obleke je v veliko veselje vsaki dami.

Izbera velika, cene nizke!

Tekstilana Büdefeldt

Zavese, predproge,

predposteljnike, flanelaste vatirane odeje, najmodernejša tkanine za zavese in pohištvo, pregrinjala za postelje in divane, perje, puh, blazine

najceneje pri

NOVAKU

Vetrinjska 7 — Koroška 8

Preselitveno naznanilo!

Dovoljujem si svojim cenjenim strankam, kakor ostalemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem preselila svoj modni salon s klobuki

„ŠTEFANIJA“

iz Kopaliske ulice 2 z današnjim dnem v prenovljen lokal

GRAJSKI TRG 6

(zraven tvrdke Wallner-tapetnik). 5164

Pol zastoj dobite

telovnike, puloverje, barhende, platno i. t. d. v

Trpinovem bazaru

Oglejte si izložbe!

Ah srečni Božiček spomni se:

Od vogala Gosposke ulice napravš korakov približno dvajst pa si na Glavnem trgu sedemnajst... Delikatese, čokolado in bonbone tam po cení ima in se priporočila Ošlag Tone

Kožuhovina

Perzianec, koža D 150° — Skunks naravni D 220° —
 Norski lev . . . D 550° — Seal elekt. . . . D 45° —
 Svizec . . . . D 140° — Karakül. . . . D 450° —
 Skunks . . . . D 60° — Polh. . . . . D 3:50

Prekrojenje, krzneni ovratniki, plašči in jopice po najnovejših pariških in dunajskih modelih. Za strokovno in solidno delo ter točno postrežbo jamči

P. SEMKO, krznarski mojster
 Maribor, Gosposka ulica 37 5136

Najlepši in najboljši zimski plašči

v največji izbiri

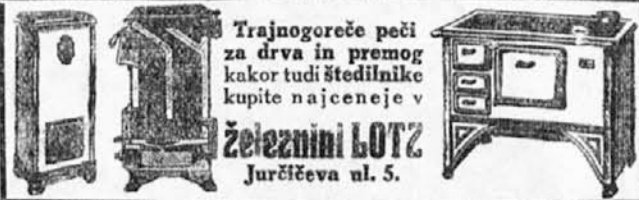
gotove in po meri dobite pri tvrdki

Franc Cverlin
 Maribor, Gosposka ulica 32
 Kvalitetno blago! 5121

Dobre tople nogavice

iz močnega bombaža . . . . Din 12°—, 8°—, 6:50
 iz trpežne »Macco« prejice . . . . Din 32°—, 18°—
 volnene, mehke in prilagojene . . . . Din 26°—, 20°—
 volnene, posebno fino zanjkanne . . . . Din 65°—, 48°—
 svilene z bombažem platirane . . . . Din 32°—, 18°—
 svilene s florum podložene . . . . Din 55°—, 45°—

C. Büdefeldt, Maribor

Trajnogoreče peči za drva in premog kakor tudi štedilnike kupite najceneje v **železnini LOTZ** Jurčičeva ul. 5.

Kupujte božična darila v manufakturni trgovini **FRANJO MAJER** Maribor, Glavni trg 9

RIBE

dobite vsak dan sledeče:
 KRAPE IZ DONAVE
 ŠČUKE IZ DONAVE
 LINJE
 KARASE
 SOME
 MORSKE LOSE
 TRSKE (Kablio)
 MORSKE JEGULJE
 RIBJE ZREZKE (že pripravljene)
 SMUČE (Fogoše)
 POLENOVKE (posušene in namočene)
 Marinirane in povojene ribe:
 BIKLINGE
 SPROTE
 MORSKE JEGULJE
 RUSE
 Slanike iz vzhodnega morja:
 SLANIKE V ASPIKU
 SLANIKI SLANI
 ZAVITI SLANIKI
 in vse druge konzervirane ribe po najnižjih cenah.
 Na zalogi: prava bosanska sli vovka lit. 18, rum 22 Din.
 Perutnina: kapuni, gosi itd. in vsa druga divjačina

L. UHLER
 delikatesa — Glavni trg

Zaboji s podkurilnim premogom **KARBO PAKET** naj ne manjkajo pri nobeni hiši. Zaloga: tt.
Andraschitz
 MARIBOR, Vodnikov trg 4

Kdor primerja kvaliteto

kupi
KARO

Javna zahvala!

Podpisani se tem potom iz lastnega nagiba najiskrenejše zahvaljujem dobrodelnemu društvu »Ljudska samopomoč« za kulantno in popolno izplačilo posmrtnine po mojem blagem očetu Jožetu Lapiju. To edino ustanovo priporočam vsakomur najtopleje.
CIRIL LAPI, Maribor, Fochova ulica 40

KARITAS je oddelek domače, slovenske Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.
KARITAS zavaruje: za slučaj smrti, doživetje in smrt, doživetje, posmrtnino, doto starostno preskrbo.
KARITAS ni samopomoč, ampak pravo zavarovanje na zavarovalnotehnični podlagi. Zavarovana vsota je fiksna, premija stalno enaka, možen je odkup premije, otroci v družini so za gotove zneske brezplačno vključeni v zavarovanje.
KARITAS izplača v slučaju nezgodne smrti dvojno zavarovano vsoto.
Zavarujte pri KARITAS, podr. v Mariboru,
 5127 Orožnova ulica 8, telefon 29-80

Zahtevajte pri Vašem trgovcu izrecno le

Dr. Oetker-jeve

izdelke!

Pecilni prašek • vanilinov sladkor • pripomoček za vkuhanje • različni pudingi in šartlji!

5122

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica

SREČEN BOZIČ

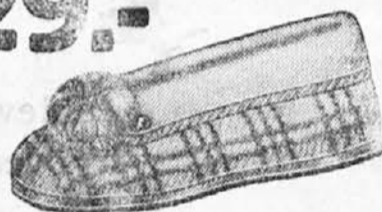
Preskrbite
si pravo-
časno
božična darila!

Pridite v naše pro-
dajalnice, kjer
boste našli lepo in
ceneno darilo!

29.-

29.-

39.-

49.-

39.-

45.-

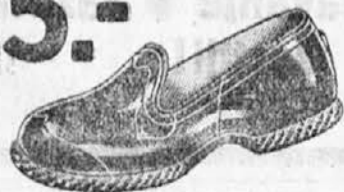
79.-

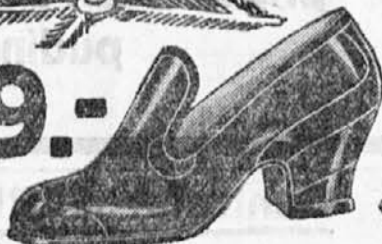
149.-

25.-

29.-

39.-

79.-

89.-

149.-

Nata